

SZOFTVER

A COMPUTERWORLD INFORMATIKA KFT. TÁJÉKOZTATÓJA

◆ Projekttervezés	◆ Omicron Angliából	◆ Osztott adatbázisok
◆ Kit ki képvisel? III. rész	◆ SAA termékek az IBM-től	◆ HP-CAD a Controlltól
◆ DataEase, Oracle, Lotus	◆ Kékdobozos amnesztia	◆ DR: DOS és dobogó

3+Open Windows alatt

A Microsoft és a 3Com által közösen kifejlesztett LAN operációs rendszer, a LAN Manager – alias 3+Open – legújabb 1.1-es verziója most már a Windows 3.0 alatt is működik – már ami a szoftver munkaállomás-kezelő részét (a Requestert) illeti. Így az összes funkció, mint az adat- és nyomtatáskezelés, közvetlenül a Windows alól is végrehajtható. A LAN Manager vetélytársa, az IBM LAN Server ezt egyelőre még nem tudja.

Ringbe száll a BSP

Júniusban kezdte meg működését a BSP Kft. (131-2426), amely a hazai dealerek ellátására hozott létre szoftver nagykereskedelmi vállalatot. A külföldi fél, a nyugatnémet BSP igazgatója, *Thomas Krug* szerint: „tíz éve fennálló cégünk Európa első három legjelentősebb szoftverdisztribútorának egyikévé nőtte ki magát. Mintegy 120 cég közel 1500 termékét kínáljuk viszonteladónak; eddig már a Szovjetunióban és Csehszlovákiában alapítottunk vegyes vállalatot.”

A tervek szerint a teljes BSP kínálat megjelenik nálunk, amelyben szembetűnően gyenge a CAD/CAM választék, a DOS dömping mellett erős a UNIX és XENIX kínálat, Igéretes, de nagyon drága a szakönyvek listája. A kft. ügyvezető igazgatója, *Rácz János* elmondta, hogy a hazai viszonyokhoz alkalmazkodó árpolitikával, a dealeri hálózatra támaszkodva kívánják tevékenységüket folytatni. A megrendeléseket a konszignációs raktárról azonnal teljesítik, az ott nem tárolt termékeket pedig 5-25 nap alatt beszerzik. Terveik között szerepel egy BSP hírvélt létrehozása is, amely partnereiket látna el információkkal. A képviselt 120 gyártó között olyanok is szerepelnek, amelyeknek van magyarországi disztribútora. *Rácz János* kijelentette, a csekély számú kizárólagos joggal rendelkező érdekeit természetesen tisztelgetben tartják. Igyekeznek kölcsönösen jó üzleti kapcsolatot kiépíteni a nemzetközi szoftverházak hazai képviselőivel. Problémát jelenthet, ha valamelyik cégnek lekötött kontingense van, hiszen

annak nem érdeke két helyről vásárolni. Tárgyainak a magyar szoftverházakkal a technikai tanácsadás és az oktatás kérdéseiről is.

Múth János, a Novotrade igazgatója elmondta, hogy a BSP-nek jogában áll a piacon megjelenni. Hajlandók áregyeztetésről tárgyalni, bizonyos feltételekkel valószínűleg tanácsadói szolgáltatuk kiterjesztését a BSP-vel egybeeső termékeikre. Az együttműködés nem akadály, hogy bátran felvegyék az áversenyt a BSP-vel.

Óvakodj a törpétől!

Kedves olvasónk! Ha hirdetés alapján szeretne programot vásárolni, legyen körültekintő! Ne ugorjon első szóra, ha valaki azt állítja magáról, hogy nyugati csúcstermékeket kínál széles választékban, mi több, jogtisztán! Telefonbeszélgetés vagy személyes találkozás alkalmával ugyanis mostanában gyakran csöken a magabiztosság, s kiderül, hogy tárgyalásokat ugyan folytatnak, de sajnálatos módon partnerükkel még nem sikerült megállapodni. Amire, tegyük hozzá, belátható időn belül nincs is sok reményük. Felhívásuk így jóindulatúan is csak piacutatásnak minősíthető. Ha a hirdertet termék mégis kapható, csak a véletlen műve.

Azt tanácsoljuk hát olvasóinknak, hogy vásárlás előtt valamilyen formában bizonyosodjanak meg az illető cég forgalmazási jogairól és arról, hogy a vételt követően milyen garancia és szolgáltatás várható el (*1. a Szoftver 1989. októberi, 1990. januári és július-augusztusi, valamint a computREND e havi számában a „Kit ki képvisel?” című rovatot*). Amennyiben hivatalos disztribútortól vagy kiskereskedelmi terjesztőtől joggal rendelkező dealertől vásárolnak, az természetesen garanciát jelent a jövőre nézve, s a szolgáltatások nyugati színvonalát feltételezhetjük. Ilyenkor a felhasználó jogosan várja el a termék precíz installálását, valamint betanítást, technikai tanácsadást, szoftverkövetést, megbízható szervizt, dokumentációt, annak magyar nyelvű kivonatát, s szoftverek esetében a termék új változatának megjelenésekor ingyenes vagy kedvezményes áron való szoftverfrissítést. Ezután a leendő vásárlóé a döntés, mi a fontosabb: a pusztán termék szolgáltatások nélküli vagy a biztonság?

Relokálható DOS

New DR DOS nevű, PC-s, egyfelhasználós operációs rendszerének bemutatásával a tavasi birminghami Which Computer? Show alkalmával újra a fókuszba került az amerikai Digital Research szoftverház. A kétszétlenniül leghatékonyabb DOS előnye: relokálhatóság, max. 620 kb-nyi szabad RAM terület a felhasználói programoknak, diszkintenzív alkalmazásokhoz rendelkezésre álló nagy teljesítményű segédprogramok. Minden főbb helyi hálózati operációs rendszert (3Com, MS-Net, NetWare, PC LAN és Banyan Vines) támogat. Leginkább 386/486-os gépeken futtatható, de a legtöbb 286-os AT-n is, ha 1 Mb-ajtnál több a tárkapacitása, vagy ha a NEAT lapkakészletet használja. A mellékelt táblázat a különféle DOS-okat hasonlítja össze. A kérdés már csak az, ki ír magyar alkalmazásokat alá és ki fogja itthon forgalmazni.

Jellemzők	MS-DOS 3.30	MS-DOS 4.01	DR DOS 3.41	NEW DR DOS
Relokálhatóság	-	-	-	+
PC-k közötti csatlós bájtt/ adatátvitelle	-	-	-	+
Memory Viewing Utility	-	-	-	+
Fájlkönyvtár jelszóvédelem	-	-	+	+
Online help a segédprogramokra	-	-	+	+
Teljes képernyős szerkesztő	-	-	+	+
Diszkparticionálás max. 512 Mb-ig LIM 4.0 EMS tártámogatás	-	+	+	+
Nagy sebességű diszkgyorsító	-	+	-	+
Felhasználóbarát grafikus DOS Shell	-	+	+	+
Teljes DOS alkalmazástámogatás	+	?	+	+

Megjegyzések: + van; - nincs; ? bizonyos kompatibilitás-vesztés az előző verzióhoz képest.

A Windows 3.0 dicsérete

Nem véletlen, hogy már sorrendben harmadszor foglalkozunk az *év szoftverével*, a Windows 3.0-val. Egyre csak gyűlnek a méltatások a világ szaksajtójában. Most a CWI nemzetközi hírhálózatban megjelent újabb véleményeket foglaljuk össze:

◆ A Windows 3.0 megjelenésével vége a PC-k nehézkes kezelésének. A Windows 3.0-val egyszerűen élvezet dolgozni: a világos és a szépen megformált szimbó-

lumok, a menük, az ablaktechnika, az egérhasználat és a 3D technológia közelebb hozzák a gépet az emberhez. A 3.0 ergonomiailag tekintetben mintaszerű operatív rendszernek számít.

◆ A Microsoft ebben a témában egyesítette az egyszerű kezelést a nagy munkasebességgel; egyúttal lehetővé teszi a Windows és nem-Windows alkalmazások egyidejű futtatását.

◆ Az OS/2 1.2 változat grafikus üzemmódját széles fronton népszerűsítette a Windows 3.0, amelyből egyszerű az átmenet az OS/2 felé, hiszen mindkét rendszer ugyanazzal a konzisztens felülettel dolgozik.

◆ A Windows 3.0 és nem az OS/2 a megoldás a 286-os PC-k milliós számára a jövőben, mert a 3.0 nyújtja azokat az előnyöket, amelyeket csak az OS/2-től vártak: kiterjedtebb tárkezelés, multitasking és a taskok egymástól való védelme.

◆ Bár a 3.0 16 bites gépre szánt termék, nagyszámú 32 bites hardverre is alkalmazni fogják világszerte, éppen a leginkább költséghatékony kiépítés lehetősége miatt.

◆ A Windows 3.0 kitűnően támogat nagyszámú LAN rendszert, így a LAN Managert, NetWare-t, 3Comot stb.

◆ A vezető országokban ma a Windows 3.0 a piacon a legkeresettebb grafikus operációs rendszerkörnyezet. Szinte naponta hallani újabb és újabb fontos standard alkalmazási csomagok Windows 3.0 alatti változatainak a megjelenéséről.

A táblázat azt vizsgálja meg, hogyan látja az IBM és a Microsoft PC-s operációs rendszereinek használatba vételét a 90-es években:

Rendszer	Ajánlott op. rendszer	Órajelfrekvencia (MHz)	Ajánlott RAM (Mbájt)
8086/8088	MS-DOS 4.01	összes	0,64
80286/386	DOS+Windows (Standard/Enhanced Mode)	max.16	1-2
80286	OS/2+PM Rel.1.2	16-tól	4
80386/486	OS/2+PM Rel.2.0 ¹	16-tól	4

Megjegyzés: 1 - az OS/2 Presentation Manager 2.0 fejlesztés alatt.

QNX kontra UNIX?

Egy, a közelmúltban aláírt szándéknyilatkozat értelmében az ASK Kft. a kanadai Quantum Software Systems cég új, QNX operációs rendszerének hazai képviselője és disztribútora kíván lenni. A valós idejű, többfelhasználós QNX kifejezetten ipari feladatokhoz készült; XT vagy annál „nagyobb” gépeken használható, Arcnet hálózatra épülő olyan lánckommunikációt megvalósító alapszoftver, amely szolgáltatót (servert) nem igényel, azaz mindegyik gép képes bármelyik másik gép kapacitását igénybe venni. A QNX-et a UNIX alternatívájaként kívánják forgalmazni. Ára várhatóan a PC-s UNIX árának töredéke lesz. ▶

A kft. a közelmúltban jelentette meg a Digicell főautomatikus képfeldolgozó rendszerének 2.10-es jelzésű verzióját. A kártyából és szoftverből álló együttes bármilyen kamerához csatlakoztatható, 512x512 képpont felbontású, 256 szürkeárnyalatot különböztet meg. A digitalizálást a képpontlefutási időn belül végzi el. A digitalizálást követően az információ analizálható, aminek eredménye külön monitoron jelenik meg. A Digicellt elsősorban orvosi és anyagvizsgálati célokra ajánlják. A képdigitalizáló kártya és alapszoftver együttes ára 500 ezer, a számítógéppel vezérelhető mikroszkópasztalé 139 ezer forint.

A Digitta célorientált ipari képfeldolgozó rendszercsalád konkrétan megvalósítható feladatok esetében alkalmazható; 68 000-es processzorra épülő dobozba zárt digitalizáló egységét az ASK fejlesztette ki. Különbösen hasznos olyan területeken, ahol folyamatos megfigyelésre, mérésre, ellenőrzésre van szükség. Az eszköz ára, a ROM-ba beleégetett szoftverrel együtt, 350 ezer forintnál kezdődik.

Az ASK szintén a BNV-n bemutatott Diagem nevű ipari adatgyűjtő, szabályozó, folyamatmegjelenítő, illetve -ellenőrző programcsomagja négy programból (Diadat, Diadraw, Diamint, Diagrun) áll. Ára egyféle alkalmazásra, egy kommunikációtipusra 800 ezer forint. Csak a run-time modul (1 alkalmazás + 1 protokoll) 200 ezer forintért kapható.

A Novell új szeretőt választ

Folytatódik a Novell házasságszédelgése a Lotus-szal felbomlott parti után? Joggal kérdezhetnénk, hiszen a júniusi birminghami Networks '90 kiállításán a Novell sajtótájékoztatójának meglepetést okozó vendégeként egy másik ismert hálózatokat szállító cég is megjelent, a 3Com. A világraszóló közös közleményt, amelyben a 3+Open és a NetWare közötti kapcsolat kidolgozásáról határoztak, *Richard Joyce*, a 3Com angliai igazgatójának és *Tony Scrivens*, a Novell igazgatójának kézfogója pecsételte meg. A közös munka eredményeként a LAN Manager és a Novell NetWare közötti interfész segítségével a két rendszer egy hálózatként működtethető. Ezzel megoldódna, hogy a DOS felhasználói mindkét környezetben hozzáférhessenek adatbázisokhoz és alkalmazásokhoz. Joyce elmondta: „A 3Com a LAN Managerrel a piac 60 százalékát uralja”, mire Scrivens azzal válaszolt, hogy a Novell pedig a LAN piac 60 százalékát, de azt sem titkolta, hogy a többfelhasználós környezetben a PC-k, a mini- és nagyszámítógépek összekapcsolásával létrehozott hálózatok és az osztott adatfeldolgozás jövőjéről a két cég alapvetően azonosan gondolkodik. Eppen ezért várakozással tekintenek minden lehetséges közös kapcsolat elé.

Hogyan áll az SAA?

Az SAA (System Application Architecture) koncepciót kielégítő, eddig megjelent IBM termékek összefoglalása.

Operációs rendszerkörnyezet	OS/2 EE	OS/400	VM/CMS	MVS/ESA TSO	CICS/MVS	IMS/DC
Programnyelvek						
Alkalmazás-generátor (futtatáshoz)	-	-	CSP/AE V.3R.2	CSP/AE V.3R.2	CSP/AE V.3R.2	-
C	C/2	C/400	-	-	-	-
COBOL	COBOL/2	COBOL/400	COBOL II V.1R.2	COBOL II V.1R.2	COBOL II V.1R.2	COBOL II V.1R.2
FORTRAN	FORTRAN/2	-	VS FORTRAN V.2R.3	VS FORTRAN V.2R.3	-	-
RPG	-	RPG/400	-	-	-	-
Eljárásnyelv (REXX)	-	-	VM/SP R.6	TSO/E V.2R.1	-	-
Szolgáltatások						
Adatbázis (SQL)	DB Mgr.	SQL/400	SQL/DS V.2R.1	DB2 R.3	DB2 R.3	DB2 R.3
Lekérdezés	Query Mgr.	-	OMF V.2R.2	OMF V.2R.2	-	-
Prezentáció	Pres. Mgr.	-	-	-	-	-
Kommunikáció	-	-	VM/SP R.6	-	-	-
Osztott állománykezelés	-	OS/400	-	-	-	-

V. = Version; R. = Release; Mgr. = Manager; - = (még) nincs

C nyelvben profik előnyben

Új munkalehetőségeket nyit a UNIX és C know-how a profi adatfeldolgozási szakemberek előtt az NSZK-ban. Ezt a Control Data Institut (CDI) állítja, miután álláshirdetések kiértékelése során azt vizsgálta, hogy a szorosan vett számítástechnikai munkakörökben milyen ismeretekre van mind nagyobb mértékben szükség. A programnyelvekben való jártasságot előíró hirdetésre jelentkezőknél 26,8 százalékban a C nyelv ismerete szükségeseltetik, míg a Cobol 25,4 százalékkal a második. A CDI évente vizsgálja – rendszerint az első negyedévre vonatkozóan – azt, hogy a német vállalatok informatikai álláshirdetéseikben milyen követelményeket támasztanak. A kiértékeléshez olyan országos napilapok állásjelentését osztályozzák, mint a *Die Welt*, a *Frankfurter Allgemeine*, a *Süddeutsche Zeitung*, valamint a *Computerwoche* szakhetilap. A profi számítástechnikusoktól a hirdetőik legalább két programnyelvben való jártasságot várnak el, a legelőnyösebb a C és a Cobol ismerete, ezek ugyanis a legkeresettebbek (lásd a táblázatot).

Programnyelv	1988	1989	1990
	(adatok százalékban)		
C	14,8	20,3	26,8
Cobol	29,5	30,2	25,4
RPG	8,7	7,6	10,0
Assembler	17,2	12,9	9,7
PL/I	11,5	10,7	8,1
Fortran	7,0	6,6	7,3
Pascal	7,2	6,7	7,2
Egyéb	4,1	5,0	5,5

Quicknyelvek és multimédia

Jan Shirley, a világ vezető PC-s szoftverháza, az amerikai Microsoft elnöke szerint erősen dolgoznak már azokon a Quick nyelveken, amelyek az OS/2 és Windows rendszerszoftvereket (jobban) támogatják. Ezeket a termékeket (QuickBASIC, QuickC, QuickPascal) olyan párbeszédes képernyőszerkesztőkkel akarják ellátni, amelyek lehetővé teszik, hogy a *képernyő-felépítést külön program megírása nélkül definiálhassuk*. Az egér mozgatásával, használatával automatikusan generálódná a program, vagyis, ha a fejlesztő tudja hogyan kell a képernyőképnek felépülnie, akkor ehhez egyben már a megfelelő szoftvereszköz is a birtokában van. Már ma is van nyoma ennek az elképzelésnek. Az Excel táblázatkezelő legújabb változatában ugyanis található olyan párbeszédes szerkesztő, amely makrókat generál. Ezek ismételtlen felépítik a képernyőt. Azt is fontosnak tartja a Microsoft, hogy nyelveivel különböző operációs-rendszer-környezeteket támogassanak.

Shirley szerint, a PC-k egyre inkább a cégek adatfeldolgozási feladatainak és belső információs hálózatának

integráns alkotórészévé válnak. Ma már a PC-s hálózati működés azt is jelenti, hogy a rendszerek a vállalat partnereit elektronikus postán keresztül, sorozatban kötik össze egymással, s a dokumentumok tárolását, lekérdezését teljesen megoldják. Ezeket a hálózati rendszereket olyan alkalmazásokra fogják felhasználni, amelyek eddig csak a nagyszámítógépek számára fejlesztettek ki. „Úgy vélem a PC-piac jövője ugyanolyan jónak mutatkozik, mint amilyen a múltja volt” – így nyilatkozott Shirley. „Még csak nemrég kezdtek el a személyi számítógép helyes, optimális alkalmazását, kihasználását. Az eddiginél sokkal nagyobb feldolgozási teljesítményt fogunk az íróasztalok rendelkezésére bocsátani.”

A multimédia és CD-ROM lehetőségeiről szólva az inkább úgy véli, hosszú távon fennáll annak is a lehetősége, hogy bizonyos fajta könyveket elektronikus formában publikáljanak. Ilyenek lehetnek például az enciklopédiák. De Shirley arra figyelmeztet, számos más funkciót (virtuális ábrázolás, hang, zene stb.) is meg kell még valósítani, hogy az elektronikus dokumentáció- és könyvnyomtatás elterjedjen. Jó alkalmazási példa a repülőgépek karbantartása, ahol a szükséges információkhoz CD-ROM-ról sokkal könnyebben hozzáférhetünk. Shirley szerint a legközelebbi 18 hónapban Amerikában megjelennek az olyan szerviztechnikusok, akik CD-ROM rendszereket járnak majd karbantartani.

Turbo C++

Az objektumorientált programnyelvek piaca tovább bővül. Az alkalmazók már szabadon választhatnak egy sor különféle C++ verzió közül. Ezek között a legújabb a Borland Turbo C++ változata MS-DOS PC-kre. Az amerikai cég müncheni leányvállalata egy eredeti kódfordítót dobott a piacra, amely megfelel az AT&T C++ előírásnak is. A Borland egyik vetélytársa ezen a piacon a Zortech, amely az elmúlt év őszétől szintén egy 2.0 kompatibilis fordítót hozott forgalomba. A másik az ír Glockenspiell cég, amely az év májusa óta olyan előfordítót árusít, aminek az alkalmazását a Microsoft is ajánlja a 6.0-ás C verziójához. A Zortech és a Glockenspiel a Borlanddal szemben bizonyos előnnyel számol, ugyanis a termékük a Windows és az OS/2 környezetet is támogatja. Az új konkurens ezzel szemben itt nem lát semmilyen hátrányt, mivel ma még a legtöbb PC MS-DOS alatt működik, és hamarosan megjelenik a másik két környezetet is támogató Borland-változat.

Még mindig BASIC?

Az NSZK-ban megjelenő, a Microsoft termékeit ismerető MS Journal szakíróját, *Gerd Kobschult* kérdeztük a BASIC-ről:

– *Hogyan ítéli meg a BASIC fordító fejlődését?*
 – A QuickBASIC 2.0-ról a 3.0-ra való lépésnél a tizedes-

pont előtti szám megváltoztatásának célja: kozmetikázás volt, hogy a TurboBASIC-kel felvegye a versenyt. Ugyanígy kell megélni az 1.0 változatot a Borland 1.0e verziójához képest. Itt végülis csak a Hercules grafikus kártyával való kompatibilitást valósították meg. A QuickBASIC 3.0-ról való áttérés esetében a 4.0-val teljesen új terméket állítottak elő. Véleményem szerint a BASIC a 4.0 változattal lett igazi, magas szintű nyelv. A 4.0-ról a 4.5 felé való ugrás a Microsoft következetes vonalát mutatja; ez arra utal, hogy a referencia-kézikönyvek ideje lejárt, és a szövegeket adatbázis útján kínálják.

– *Hogyan ítéli meg sok szakember és oktató BASIC nyelvvel szembeni kétkedését, amelyről mindig azt állítják, hogy strukturálatlan nyelv?*

– Sajnos igaz, hogy sok kolléga vagy BASIC-programozó rossz BASIC-programjai révén megszerzte számunkra a „spagetti-programozó” kétése híret. Habár a BASIC az egyetlen nyelv, amely lehetővé teszi a „felületes” programozást. És mivel ez a nyelv semmi kényszert nem gyakorol, sokan ebben a stílusban programoznak tovább halálukig.

Sok hobbiprogramozó esetében éppen csak arról van szó, hogy a program fusson, és ne produkáljon hibát. Nem érdekli őket, hogy ezeket a programokat alig kell karbantartani, és hogy 10 kb-nyi terjedelem fölött az ember elveszti az áttekinthetőséget. Azt hiszem, sok ember egyáltalán nem érti meg, mennyire hatékonyan programozhatunk BASIC-ben, és mennyire könnyű a C nyelvéhez hasonló programok beillesztése.

– *Milyen értéket tulajdonít a BASIC-nek más nyelvekkel összehasonlítva?*

– Azt hiszem, hogy egy Modula- vagy Pascal-rajongó nem fog megszabadulni a nyelvtől, és hogy hosszú távon az összes nyelv létezhet egymás mellett. Mégis meg vagyok győződve arról, hogy bizonyos véleménymegváltoztatási folyamat már megkezdődött. Professzionális területen is alkalmazták már a BASIC-et (különösen a QuickBASIC-et), hogy képernyőmaszkokat készítsenek, mérnöki-matematikai számításokat végezzenek, kis adatbankokat kezeljenek. Ha rendszersíkon programozunk, vagy ha valamely részprogramnak nagyon gyorsnak kell lennie, ezeket az eszközöket C-ben vagy assemblerben írjuk meg, és azután a BASIC beilleszti őket.

4GL+CASE: válságkezelés

Nyugati szakértők szerint a negyedik generációs nyelvek (4GL) és a számítógépes szoftverfejlesztő eszközök (CASE-Tools) hasznos szimbiózisával, értelmes integrációjával kell keresni a vállalati ügyviteli szoftverfejlesztés, a szoftverprojektek kríziséből kivető útát. A probléma lényege, hogy a programokat továbbra is harmadik generációs nyelvek alapján fejlesztik, s ez az eljárás nem bizonyult eléggé hatékonyan. Csak a 4GL-ben lehet a programtervezők termelékenységét jelentősen növelni.

Nyugaton nagyon sok vállalat a 4GL-t csak jelentéktelen munkákra alkalmazza. Széles körben elfogadott az

a téves vélemény is, hogy a 4GL az igényesebb szoftverfejlesztésekre (állítótól) nem megfelelő. Akik ezt hangoztatják, azoknak ilyen irányú tapasztalatai a szervezési hiányosságokra és ebből eredően a 4GL-nek csekély hatékonyságú alkalmazására vezethető vissza.

A 4GL használata a szervezők részéről az általános újrarendelést igényli: lejár az ideje azon számítógépes projekteknak, amelyekben szigorúan top-down fejlesztés ment végbe, és az „egy programozó – egy modul” elv uralkodott. Éppen a relációs adatbázis-kezelők alkalmazásával összefüggésben szükséges a következő elv szerint eljárni: „Gondolkozz globálisan és járj el lokálisan!” A közösen használt adatmodellnél túl a funkcionális struktúráról és a szervezési tagolást minden egyes fejlesztőnek értenie kell, nemcsak nagy vonalban, hanem összefüggéseiben is.

A 4GL-lel hatékonyan állíthatók elő prototípusok. Számos nyugati vállalatnál ezeket a prototípusokat napjainkban kizárólag a végfelhasználók igényeinek tesztelésére alkalmazzák, majd ezeket nagy késleltetéssel harmadik generációs nyelven (3GL) írt, úgynevezett üzemi verziókká helyettesítik. Ezért is szükséges hogy helyettük olyan 4GL-eket alkalmazzanak, amelyek mint üzemi rendszerek a mindennapi gyakorlatba bevezethetők.

A prototípus-generálás olykor rosszul szerkesztett adatbázisokhoz, de még ezen felül szoftverkáoszhoz is vezethet. Ennek elkerülésére tudnánk a CASE-Tools eszközök hatáthoz segítségét adni. A most meglévő nagyszámú CASE-Tools elegendő támogatást nyújt a szoftverprojekt-fejlesztési ciklus legfontosabb fázisaiban, mégpedig az analízisben és tervezésben.

Tehát ezen eszközök segítségével a 4GL alkalmazásával történő fejlesztési folyamat hatáson vezérelhető. Az adatstruktúráknak ilyen módon való előállítás és funkcionális tagolása után olyan prototípusok generálhatók (egyesek automatikusan is), amelyek később az üzemi gyakorlatban alkalmazhatók.

Az új CASE-Tools eszközökkel integrált projektmenedzsment-rendszerek segítségével a fejlesztési időre és a költségekre vonatkozó, feltétlenül szükséges elemzés még prototípus-fázisban elvégezhetővé válik. Ez a 4GL nyelvek kizárólagos alkalmazásával nem volna lehetséges.

C-fordító AS/400-on

Diploma/C néven, az amerikai ASNA cég jelentette meg az első, nem IBM által fejlesztett C nyelvű fordítóprogramot az AS/400 gépcsaládra.

Összehasonlítva az IBM C/400 kompájerével, az ASNA terméke gyorsabb, nem igényel kiterjesztett programmodul-támogatást (EPM-et) és támogatja a formálatlan képernyő be-, kimeneti és billentyűzetről történő hozzáférést. Ez utóbbira a C/400-nak csak a következő változata lesz képes.

További információt az alábbi címen lehet kapni: ASNA, P. O. Box 1668, Big Bear Lake, CA 92315, USA; tel.: 714-866-9000.

Gépezáalom luxusáron

A BNV-n mutatta be a Controll az ME 10d – eddig UNIX alatt üzemelő – professzionális CAD csomag DOS változatát, amely *komplex gépészeti és műszaki tervezési feladatok megvalósítására alkalmas*. Az adatbevitel olyan digitalizáló táblával oldható meg, amely tartalmazza a program menürendszerét. Rajzolási környezet beállításakor változtatni tudjuk a kurzor méretét, rács-pontokat lehet megjeleníteni, koordináta-rendszert vehetünk fel és beállíthatjuk a megfelelő színeket, vonaltípust, mértékegységeket. Segítségül szerkesztő-vonalakat is felvehetünk. Rajzolás közben olyan ún. interrupt függvények állnak rendelkezésünkre, amelyek segítségével vázlatunk környezete tetszőlegesen alakítható. Egy parancs végrehajtása közben is válthatunk nézőpontot, vonaltípust és színeket; távolságot, kerületet, területet, szöveget, stb. mérhetünk le. Rajzolás közben maximum 16 tetszőleges nézőpontot definiálhatunk, amelyek közül csak egy aktív, de a munka menete a többin is figyelemmel kísérhető. Az elkészített ábra zárt, illetve kijelölt területeinek besatírozását is elvégezhetjük. A srafkozás automatikusan követi az alakzat változásait, s megtartja a beállított szöveget, távolságot, színt és vonaltípust. De nemcsak a srafkozás változik dinamikusán, hanem a méretezés is, és mindkettő tetszőlegesen kitörölhető, illetve láthatóvá tehető a képernyőn. Rajzokat hierarchikusan is létrehozhatunk; ezt használhatjuk tagolásra és részletezésre is.

Egy-egy részletet kinagyíthatunk. A tagolás másik módja a fóliák létrehozása, amely esetben egy rajzot több metszeti képből építünk fel. Az ME 10d két és fél dimenziós, ami axonometrikus és izometrikus ábrázolásra is módot ad. A kész rajzról egyszerű parancsmegadással elkészíthetjük a különböző nézetű ábrákat.

Az ME 10d testre szabott rendszer, a műszaki rajzolásához szükséges minden eszköz megtalálható benne. A beépített makrónyelv segítségével speciális igényeket is ki lehet elégíteni. A makrók létrehozását beépített szerkesztő támogatja, így az új parancsok egyszerűen illeszthetők a menübe. A Controll tervezi, hogy a jövőben a HP saját makrókönyvtárát is kínálja majd az ME 10d-hez. Hardverigény: AT/386, koprocesszor, 40 Mbájts merev- és egy hajlékonylemez meghajtó; 4 Mbájts RAM; VGA monitor; digitalizáló tábla.

A program képességeiről magunk is meggyőződhetünk. A felhasználói felület könnyen elsajátítható, a tanulást egy jól szerkesztett munkafüzet is segíti. Egyetlen visszahúzó ereje az ára lehet, ami szerintünk elég magas, 650 ezer Ft ÁFA nélkül.

TOXI-Maxi

A sok hazai rendezvényt követően kevés puskapora maradt a Microsystemnek júniusi újabb bemutatójára. De azért... Még tovább bővült a beszélő programok köre. Most már a közönségi információs rendszer, a

termelésirányítási, az oktató, az egészségügyi és a térképezési programok is „visszabeszélnék”.

Igazi újdonságra az egészségügyi területen akadtunk. Egyedülálló, s egyedülállóan olcsó az elsősegélynyújtásban a MicTOX növényvédőszer-mérgezés diagnosztizálásával kapcsolatos szakértői rendszer, amely az 1990. évi növényvédőszer-jegezekben szereplő szereket (több mint 500), az általuk okozott mérgezéseket, mérgezési tüneteket és az elsősegélynyújtási eljárásokat tartalmazza. Nyilvántartja a felhasználási területeket, a gyártó vállalatot, a hatóanyag-tartalmat és a mérgezési osztályt. Az egyes tünetekhez hozzárendeli azokat a mérgezéseket, amelyekre az adott tünet jellemző. A mérgezés gyanúját keltő, illetve az ezt jelző tünetek alapján valószínűsíti a mérgezést. Véleményünk szerint a program hasznos segítséget nyújt a vidéki körzeti orvosi rendelőkben és a toxikológiai osztályokon. Segítségével a paciens mérgezése gyorsabban diagnosztizálható, hamarabb kaphatja meg a szükséges ellenanyagot, s így nagyobb esélye van a gyógyulásra.

A szintén újdonságnak számító MicLEK a MicPROF dokumentációs rendszerhez kapcsolódik, s az abban nyilvántartott kórlapadatok között biztosít szelektív lekérdezési lehetőséget.

A MicALKOHOL az alkoholibetegség kórimzéséhez és gyógykezelési folyamatához kidolgozott szakértői rendszer. Segítségével elvégezhető a betegnyilvántartás és az alkoholgondozás. Az ellátás regisztrálásán belül gondoltak a megelőzésre és a krónikus betegek kezelésére is. A programhoz táppénzes alrendszer is kapcsolódik. (L. Választékváltás c. rovatunkat.)

Telex – Fax – PC

A Micronetwork Systems angol-magyar vegyes vállalat Telexnet és a Faxnet rendszerei XT/AT és PS/2 környezetben működnek, a gépekhez csatlakozó hardver-illesztőből és szoftverből állnak. Csábító ajánlat, hogy a kényelmes kezelhetőség ígérete mellett a számítógépek egy időben több feladatot – telexek és faxok adása és vétele, valamint az irodában futó alkalmazások – ellátására használhatók. A Faxnet postai engedélyeztetése még folyamatban van, árusítása az év második felében várható. A Telexnetet a gyártó és viszonteladó (Cobra, DataManager, Microsystem, Műszertechnika) januártól forgalmazza. Az egyvonalas Telex-Lone (99 ezer Ft + ÁFA) és a „sétáló” hálózat Telexnet-Walk (49 ezer Ft + ÁFA) változatot eddig több mint száz helyre adták el. A rendszer LANN verzióját a Telexnet-Ware-t (149 ezer Ft + ÁFA) Monoron telepítették, míg a host géppel kapcsolatot tartó Telexnet-Host (119 ezer Ft + ÁFA) első installálása még folyamatban van.

A Kastélytouristnál még csak rövid ideje használják ezt a berendezést, de eddigi tapasztalataik rendkívül kedvezőek, mivel a telexek adása és vétele igen leegyszerűsödött, felszaporult. A rendszer kezelése nagyon könnyen elsajátítható, kimondottan felhasználóbarát működésű.

Öt csillagos hotel(szoftver)

A bér-, munkaügyi és nyilvántartó szoftverek világába érdekes szint hoznak az idegenforgalom számára készített termékek, ezen belül is a szállodai front-office kiszolgáló programcsomagok. Táblázatunk – a teljesség igénye nélkül – három hazai és két itthon is használt rendszert mutat be. Helyzetünk azért nehéz, mert míg a nagyokat a kis és közepes szállodákat vették célba, addig a nyugatiak közül az egyik a közepes és a nagy szállodák közötti átmenetet, a Hotel-3000 pedig kifejezetten a nagy négy-öt csillagosokat. Különbőség a plusz szolgáltatások területén mutatkozik. A kisebbek közül nem mindegyik kínálja a statisztikák grafikonos kimutatását, a nemkívánatos vendégek listába vételét, a hitelkártyák kezelését, a VIP és a kongresszusi vendégek ellátását és csoportok esetén az egyénekre történő számlalebontást. Igazán minden részleire csak a Hotel-3000 tér ki, amelyet referenciának tekintettünk. A forgalmazóknak és a felhasználóknak is az az érdekük, hogy ne csak a porta számára adjanak és kapjanak programot, hanem különböző kiegészítő modulokat is szállítsanak a szállodai szolgáltatások nyilvántartására. Így biztosítják az egész ház adminisztrációját kiszolgáló back-office rendszert, megbízható hardverrel együtt.

Szimbiózis

A WordPerfect szövegszerkesztő kiegészül a DrawPerfect grafikus megjelenítő csomaggal, amelynek 1.0-ás verziójával grafikák és diagramok állíthatók elő és fűzhetők hozzá a WordPerfecttel elkészített szövegekhez. A szoftver shell funkciója lehetővé teszi a két program váltogatását anélkül, hogy bármelyikből ki kellene lépni. A hálózatban is működő termék 12 különböző grafikus formátumot (TIFF, PCK, CGM, HPGL, PIC, GEM stb.) segít. A DrawPerfect segítségével szabadkézi rajzok is készíthetők, továbbá minden ilyen ábra és geometriai forma másolható, tükrözhető vagy elforgatható. A felületkitöltéshez több mint 256 szín és 65 példa áll rendelkezésre. A grafikák fejlesztését 500 előre elkészített embiéma és szimbólum (pl. országok és kontinensek rajzai és zászlói, személy-, állat- és gépmotívumok) támogatja. Huszontöt tetszőlegesen definiálható nagyságú betűtípust ismer, többek között a Courier, a Helveticát, a Hobot és a New Gothicot. Az adatok oszlop-, vonal- és toradiagram formájában jeleníthetők meg. Az alkalmazó a különböző opciókat a nyomtatás előtt a képernyőn is ellenőrizheti. Idegen adatokat a Lotus 1-2-3, az Excel és a PlanPerfect táblázatkezelőkből képes fogadni.

Megnevezés	SDS Hotel-3000	Fidéló	Mikrotel	Hotel ¹	Londíner
Gyártó/forgalmazó (tel.)	HGPartnerSDS ² (122-9050)	Realcomp ³ (185-3873)	Számalk ⁴ (115-8090/214)	ÉGSZI ⁵ (135-2281/163)	Cobra (127-7871)
Ferőhelyek száma	kortánlan	20-1000	200-500 ⁶	200 ⁸	200 ⁷
Képernyőüzenetek, számlák magyarul	nem ⁹	nem ⁹	igen	igen	igen
LAN változat	igen	igen	igen	– ¹⁰	igen
Back-office	igen ¹¹	igen ¹²	igen ¹³	igen ¹⁴	nem ¹⁵
Kleg. modulok (opció)	van ¹⁶	nincs ¹³	van ¹⁷	van ¹⁸	van ¹⁹
Gépigény (min.)	HP-3000/40 1024/120	AT 1024/40	XT/AT 640/120	1xAT+2xXT 640/40	XT/AT 640/20
RAM (KB)/merevlemez (MB)					
Operációs rendszer(ek)	MPE	DOS 3.11; Novell	DOS 3.3; Novell	DOS 3.3; Novell	DOS; Novell
Referencia	Hungária GH	Novotel	Normata	Szentendrei Danubius ²⁰	Victoria
Ár (EFT, ÁFA nélkül)	500 ²¹	500 ²²	300 ²³	200	189

Megjegyzések:

- 1 – A MicroCAD '90 kiállításon az információs rendszerek kategóriájában 1. díjas.
- 2 – Az osztrák SDS cég termékének adaptálása.
- 3 – A német Fidelio Software termékének adaptálása.
- 4 – Alkalmazásfejlesztési Kft.
- 5 – Harászoft Kft.
- 6 – Maximum 1000 fős bővíthető.
- 7 – Bővíthető.
- 8 – Kifejlesztés alatt. A számlák 10 nyelven állíthatók elő.
- 9 – Angol és német.
- 10 – A back-office rendszerrel bővített hálózati verzió próbázama augusztusban kezdődik a Hotel Rubinban.
- 11 – Főkönyv és bér, árak 500–700 EFT.
- 12 – Csak a németből adaptált részek.
- 13 – MTS, Mikroplépes termékalka = főkönyvi könyvelés, szállítói és vendői folyószámla-vezetés, készlet- és állományok-nyilvántartás, munkaügyi rendszer, bérszámfejtés. Fényára 1,4 millió Ft.

- 14 – Bér- és munkaügyi (260 EFT), főkönyvi folyószámla (300 EFT), készletgazdálkodás (320 EFT), étel- és italkalkuláció (70 EFT), műszaki karbantartás (50 EFT).
- 15 – Kivánságra kifejlesztendő(k).
- 16 – Étermi számlázás (200 EFT + 40 EFT/munkahely); Áruforgalmi rendszer (350 EFT + 70 EFT/munkahely).
- 17 – Étermi foglaltság nyilvántartása.
- 18 – Páron csoportos adattráger; pénztárgép kapcsolatot; gyógyászati kezelések nyilvántartása.
- 19 – Bér- és étermi foglaltság; be- és kimenő telefonok regisztrálása; TelexNET PC-s telexrendszer.
- 20 – Egymunkahelyes kiépítésben.
- 21 – + 100 EFT/munkahely.
- 22 – Egymunkahelyes. Többmunkahelyes verzió ára 800 EFT.
- 23 – Számlázási, információs és logikai rendszer együttes ára. Hálózati kiépítésben 450 EFT. Front office + Back office + hardver (ALR) irányára alapképzésben 5 millió Ft.

Jön! A grafikus 1-2-3 3.1

Ha lehet hinni az amerikai szoftvergyártó óriásnak, a Lotus 1-2-3 táblázatkezelőjének 3.1-es verziója várhatóan az év harmadik negyedévében kerül piacra. Mi az új a 3.1-esben? Először is a Wyslwyg megjelenítés – amely szövegeket, táblázatokat, grafikákat és képek igényes kombinációját teszi lehetővé –, továbbá az egérhasználat támogatása, a bővített formázási lehetőségek, a szövegszerkesztés, a lapszerkesztés és az oldaláttekintés. A formázás vonatkozhat egyes jelekre, cellákra vagy 3 dimenziós területre. A szöveg és a háttér számára szintartomány választható. Ezenkívül árnyékhathatóság, betűkészletek, keretek és kiemelések is alkalmazhatók. A szövegszerkesztővel az adatokhoz magyarázó szövegek fűzhetők, és ezek a kívánt területen vagy oldalakon belül megformálhatók. A továbbfejlesztett grafika segítségével a munkalapon nyilak, sokszögek, téglalapok és más szimbólumok rajzolhatók vagy szabadkézzel készíthetők. A 3.1-es verzió működéséhez szükséges minimális hardverigény: AT gép 1 Mbájtos tárral, merevlemez és DOS 3.0.

A jövő évre tervezik az OS/2 változatot, amelynek minimális tárgyénye 3 Mbajt lesz. Árákról július elejéig még nem nyilatkozott a Lotus.

Oracle a nagygépes piacon

Jelenleg 80 különböző számítógépen, félútcát operációs rendszer alatt és a legismertebb hálózati támogatások (SNA, DECNet, Novell, TCP/IP) igénybevételével képes hatékonyan működni az amerikai Oracle cég hasonló nevű többfelhasználós relációs adatbázis-kezelő csomagja, amely az e területen szabványnak tekintett SQL nyelvre épül.

A legújabb hír: van már Oracle változat az IBM nagygépes MVS operációs rendszere számára is. Az Oracle és az IBM DB2 adatbázis-kezelője közötti hidat az amerikai szoftverház SQL-Connect nevű terméke alkotja; a szintén Oracle produktum, SQL-Net pedig két Oracle adatbázist köt össze egymással még akkor is, ha ezek egymástól teljesen különböző hardverplatform alatt futnak. Elképzelték a jelenlegi szerény százas nagyságrendű licencladási számtól, az Oracle az IBM nagyszámítógép-tartományt növekvő piacként ítéli meg. A licenclajd nem kevés pénz: 103-281 ezer dollár között mozog, s függ az óriási rendszerek konfigurációjától. Összehasonlítva: az Oracle DEC VAX/VMS árai 48 ezer dollártól (MicroVAX) 296 ezer dollárig (VAX 9000 számítógéprendszer) terjednek.

Az eddigi licenccvászárók között jövővő cégek találhatók, mint például a traktorgyártó Deere, vagy a McDonnell Douglas mamutvállalat.

Mivel a licenclajdát a számítógép nagysága szerint szabják meg, a viszonylag kis számú, IBM nagygépes MVS operációs rendszer alatt futó Oracle változat általában felül sokat hoz a konyhára.

Mi köze a DTP-hez?

A jelek szerint az asztali kiadványszerkesztés területére is behatol a Lotus népszerű 1-2-3 táblázatkezelőjének négy különböző UNIX változatával, amely egyaránt futtatható az AT&T Unix System V Release 3.2, az AT&T Unix System V386, a Santa Cruz Operations Xenix System/386 és az Interactive Systems Unix System V alatt. Sikeres bemutatkozás esetén várhatóan elkészül az IBM AIX változat is. Arról azonban még nem döntöttek, s ebben a felhasználók segítségét várják, hogy melyik grafikus interfészt támogassák. Az új verzióval a többfelhasználós alkalmazásokat célozta meg a Lotus. A termék ára egy felhasználó esetében 700, míg tíz felhasználóig 1300 dollár. Új változatot jelentettek be az 1-2-3 Release 2.2 államigazgatási változatából is. A fő változást a többféle UNIX táblázatkezelőt támogató fordítómodul, a szélesebb mátrixnyomtatókön történő nyomtatási lehetőségek és az EasyStart elektronikus oktatóprogram adja.

Szintén új bejelentés a Microsoft Windows 3.0-val kompatibilis 1-2-3 Release 3.1 államigazgatási és fogyasztói változata, amelyek megjelenése ősszel várható és az újításokon kívül a Microsoft/Sybase SQL Serverhez is tartalmaz DataLens meghajtót.

Ez évi Oracle-modell

Belmontból (USA) származik a hír: megjelent az Oracle adatbázis-kezelő és fejlesztőrendszer legújabb, 5.1C jelű verziója, amely a „felhasználóbarát” jelleg szempontjából bizonyára minden alkalmazónak megfelelő majd. Az új változatba menüvezérelt parancssorokat építettek be, amelyek lehetővé teszik az Oracle Tools és a távoli adatbázisok elérését. A rendszer úgy konfigurálható, hogy a felhasználó ezeket az adatbázisokat közvetlenül is hívhassa. Az Oracle tapasztalatai szerint az alkalmazók az adatbázisok mind kényelmesebb kezelését igénylik, mivel egyre több, műszaki háttérismeret nélkül rendelkező munkavállaló kerül kapcsolatba ilyen termékekkel. Ezt az irányzatot a jövőben még inkább szem előtt kell tartani. Az 5.1C minimálisan MS-DOS 3.0-t, 640 Kbájttal és egy merevlemezűt igényel. A termék ára Amerikában körülbelül 1300 dollár. Noha az objektum-orientált változat kezelése „felhasználóbarát”, az Oracle nem tud lépést tartani a szintén tengerentúli Gupta Technologies céggel, amelynek az SQL-re alapozott hasonló célú terméke a Windows 3.0-t is támogatja. Lapzártakor érkezett a hír: a Gupta SQL terméke kapcsolódhat az Oracle adatbázisokhoz. Az SQL Network for Oracle terméket használva, a Gupta SQL Windows 3.0-ra és OS/2 PM-re írt alkalmazói programok elérhetik az Oracle adatokat a LAN-ban bárhol. Egyébként az Oracle produktumai szinte minden számítógép-kategóriában számos lemezformátumot képesek kezelni.

Hazai disztribútor az SZKI IQ-Soft.

Kit ki képvisel? III.

Harmadik alkalommal állítjuk össze azoknak a külföldi szoftverházaknak és termékeiknek a névsorát, amelyeknek Magyarországon hivatalos megállapodás szerinti disztribútora vagy kiskereskedelmi terjesztői joggal felruházott forgalmazója van. Az elmúlt fél évben, de különösen a BNV ideje alatt számos új szerződés született. Csak azokkal az újabb keletű szerződésekkel foglalkozunk, amelyek alálírásáról valamilyen formában megbizonyosodtunk. *Fel szeretnénk hívni a vásárlók figyelmét arra is, hogy ezeket a szoftvereket – esetleg – még sok más, itt nem szereplő cégnél is beszerezhetik, bár azoknak ezek terjesztésére nincs hivatalos engedélyük. Beszerzési forrásuk többnyire valamelyik nyugat-európai disztribútor, amelyeknek jogai általában nem terjednek ki a kelet-európai országokra. Ezt viszont nagyon nehéz ellenőrizni, s az így beszerzett termékek esetében beszélünk „szürke árurol”. Hátrányuk, hogy értékesítőjüknel a „fogd a pénzt és fuss!” elv érvényesül.*

Táblázatunk, amely a két korábbi (*l. Szoftver 1989/10. és 1990/1. sz.*) egészíti ki, minden bizonnyal nem teljes, de folytatását már most megígérhetjük.

Külföldi gyártó		Hazai gyártó	
Neve	Termék	Neve (telefonszáma)	Jog*
3COM (USA)	összes	Műszertechnika (147-6590)	D
Ashton-Tate ¹ (USA)	összes	Novotrade Rt. (111-2281)	D
	összes	Cédrus Rt. (115-7579)	KT
	összes	Microsystem (156-5366)	KT
	összes	PC-Szalón (131-0776)	KT
	összes	Softinvest (112-9230)	KT
Borland ¹ (USA)	összes	Számalk (185-3111)	KT
	összes	VT-Computer (168-9631)	KT
	összes	Softinvest	D
CADCentre (GB)	C-PLAN, DIAD, GNC	Cédrus, Microsystem, Novotrade, Számalk, Novotrade Cédrus	KT KT KD KT
	Quattro 1.01	Novotrade Cédrus	KD KT
Cadkey ¹ (USA)	C-PLAN, DIAD, GNC	KFKI (169-9499) KFKI-Icon Kft. (155-3776)	D D
	DataCAD CADkey 3	MultCAD Stúdió (113-8217) MultCAD Stúdió Adatrend (147-1732) Innova-CAD (122-1623)	KT D KT KT
Central Point Inc. (USA)	PC Tools	Cédrus	KT
CNC (USA)	MasterCAM	MultCAD Stúdió	KT
DataEase International ¹ (USA)	DataEase 4.0	VT-Soft (180-3744) Microsystem Softinvest	KD KT KT
	CONDOR ELTIME	Számalk-CT Stúdió Kft. (166-8011/175)	D
Datagraph (NSZK)		Számalk-CT Stúdió Kft. (166-8011/175)	D
Digital Research ¹ (USA)	GEM/összes	Novotrade Cédrus, SZKI-Computer Média (135-0180) Softinvest	D KT KT

Külföldi gyártó		Hazai gyártó	
Neve	Termék	Neve (telefonszáma)	Jog*
Executive Software ¹¹	DISKEEPER I/O Express	KFKI	KD
Gateway Comm. (USA)	összes	Wallon Kft. (131-8700)	D
Gordon Con- sulting Com- pany (Izrael)	SYS-CON 2.0 ⁷	Innova Technk (160-6032) ³ (188-6228) ⁴ PC-Szalón	KD ⁴ KT
HP ⁸ (USA)	ME 10d ⁷	Control (114-0211)	KT
Index Tech- nology (USA)	Excelerator	KFKI	/ ⁸
Information Builders ¹¹	LEVEL 5 PC/Focus	Adatrend	D
Ingres (USA)	Ingres	VT-Soft	KD
Intergraph (USA)	MicroStation 3.0 ⁷	Geometria (122-1849)	/ ¹⁰
		Geotrade (118-6266) Innova-CAD	KT KT
Logitech (Svájc)	Finesse	SZKI-Recognita Rt. (135-0180) Axis Kft. (06-22-14461)	KD KT
			KT
Lotus (USA)	összes	Novotrade	D
		Cédrus, Softinvest	KT
		SZÜV (164-2000), VT-Soft	KT
MicroFocus ⁷ (USA)	összes	Novotrade Softinvest, VT-Soft	D KT
MiroSoft ¹¹	File Resque	Microsystem	KT
Nantucket ¹ (USA)	Clipper	Softinvest	KT
		VT-Computer	KT
Oracle ^{1, 11}	összes	KFKI, SZKI IQ-Soft	KT
Personal Sys- tems (USA)	P-CAD	Dalaware Kft. (137-2182)	KT ¹²
Peter Norton ¹ (USA)	összes	Novotrade	D
		Cédrus	KT
Point Line ¹⁰	PointLine	MultCAD Stúdió	KT
Quarterdeck ¹¹	DesqView	Cédrus	KT
Rank Xerox ¹ (USA)	Ventura Publisher 2.0	Computer Média, Control, Műszertechnika, Realcomp (185-3873), Ring Kft. (175-9658), Softinvest	KD KT KT KT
			KT
Rihv ¹ (NSZK)	PC Draft Plus	Innova-CAD, SZÜV	KT
SRAC Ltd. ¹¹	COSMOS/M	MultCAD Stúdió	KT
Wiechers & Partner ^{14, 15}	LogoCAD	Számalk-CT Stúdió	KT
WordPerfect ¹¹	összes	Műszertechnika	D
WordStar ¹¹	WordStar	Microsystem, ÉGSZI- Hardsoft (115-2296)	KD KT

Megjegyzések: Jog* – Jogosultság; KD – Kizárólagos magyarországi disztribútor; D – Disztribútor; KT – Kiskereskedelmi terjesztői jog (dealere); 1 – Korábbi összehállításhoz képest bővült a dealerek (KT) köre; 2 – Egyedi PC-s változat; 3 – Szaplemben érvényes; 4 – Szeptemberi érvényes; 5 – Kélt-európai; 6 – Hewlett-Packard; 7 – A gőpészeti tervező DGS verziója; 8 – Terjesztői szerződés (License Transfer Agreement); 9 – PC-s verzió és terjesztői programcsomag; 10 – KT, amelyben a PC-s grafikus alapra megoldható a GIS térképezés; 11 – (USA); 12 – Hivatalos kelet-európai képviselő; 13 – (Svájc); 14 – (NSZK); 15 – Korábban Logotec.

Választékváltás – új hazai programok

A BNV után azt írtuk, hogy csalódottak voltunk, hiszen több újdonságra számítottunk. E havi táblázatunk bővebbre sikerült, ami annak köszönhető, hogy olyan szoftvereket is felvettünk összeállításunkba, amelyekben ugyan már „megszáradt a festék”, de hírlevelünkben még nem szerepeltek. Ilyenek a CAD/CAM, az IBM/370 és 43xx-re írt Softec programok, valamint a SCAN Hungary '90-en bemutatott, a vonalkódtechnika területén használatos termékek. Az egészségügyben ismét tudott újítani a Microsystem, érdekes a TELEXNET programcsalád legfrissebb tagja, és végre megjelent a PC Szalon kínálatában a Microsoft Word magyar változata, a Word-HU igen kedvező áron. Először kö-

szöntjük táblázatunkban a Duna-Soft Informatikai Kft.-t (2405 Dunaújváros, Pf. 44.; 06-25-14462), a Holland Rt.-t (1013 Budapest, Ybl Miklós tér 8.; 156-6444), az Identik Elektronikai Iroda Vertikor Kisszövetkezetét (1143 Budapest, Cserlei utca 6.; 252-8770), az Ipari Számítástechnikai Vállalatot (Ipszám) (1141 Budapest, Komócsy utca 5.; 251-8455), a Microcomp Számítás-technikai Gmk-t (6000 Kecskemét, Reiszmann S. utca 38.; 06-76-29809), a Novodata Számítás-technikai Kisszövetkezetet (1126 Bp., Derkovits utca 3.; 156-9655), a Progradat Kisszövetkezetet (1055 Bp., Honvéd utca 16.; 132-8197), valamint a Számalk-CT Studiót (166-8011/205) és a Számalk-Softec Kft.-t (135-4944).

Szakterület	Felhasználási ajánlat	A program neve	Gyártó vagy forgalmazó	Hardver	Ár (EFl, ÁFA nélkül)
Bank	Ügyfélkatalógus	KATA	Banksoft (112-5411)	XT/AT	/ ¹
	Banknaptár	BNAP	Banksoft	XT/AT	30
	Takarékszövetkezetek részére integrált lakossági banki rendszer (9 modulós)		Progradat (132-8197)	XT/AT	700 ²
CAD/CAM	Tengely szállársági méretezése	TENGELY	Számalk-CT Stúdió (166-8011/205)	XT/AT	30 ³
	Rugalmas gépalapozás tervezése	GÉPALAP	Számalk-CT Stúdió	XT/AT	42 ³
	Hengeres logaskerékpár méretezése	FKERÉK	Számalk-CT Stúdió	XT/AT	36 ³
	Tárcsaszerű kovácsdarabok tervezéséhez és súllyesztékszerszámok CNC megmunkálásához	VULKANUS	Koginform (189-4756)	AT	/ ⁴
	Törésmechanikai méretező	TÖRMECH	NME Váll. Irod. (06-46-85111)	XT/AT	95
	Terítékszámítás	DTER	NME Váll. Irod.	XT/AT	40
	Mélyhúzási technológia tervezése	MHDSZ	NME Váll. Irod.	XT/AT	98
Egészségügy	Növényvédőszer-mérgezés szakértői rendszer	MicTOX	Microsystem (156-5366)	XT/AT	20
	Az alkoholbetegség körismérésének és gyógykezelési folyamatának szakértői rendszere	MicALKOHOL	Microsystem	XT/AT	98
	Lekérdező a MicPROF osztályos rendszerhez	MicLEK	Microsystem	XT/AT	39 ⁵
Kommunikáció	Kommunikációs szoftver PC-höz	DLC	Identik (252-8770)	XT/AT	49
Kereskedelem	Kereskedelmi rendszer		Holland Rt. (156-6444)	XT/AT	58 ⁶
	PC alapú gyógyszerértári kasszarendszer	GYÓGYÍR	Novodata (156-9655)	XT/AT	400

Szakterület	Felhasználási ajánlat	A program neve	Gyártó vagy forgalmazó	Hardver	Ár (EPI, ÁFA nélkül)
Kereskedelem	21 modulós inegrált kereskedelmi rendszer ÁFESZ-ek részére		Progadat	XT/AT	2000 ²
Könyvelés	Egyszerűsített könyvelés	EKONTIR 1.0	Progresz Gmk (06-42-13284)	XT/AT/ LAN	49 ⁷
	Több gazdálkodó szerv egyidejű könyvelésére alkalmas egyszerűsített könyvelés	EKONTIR 5.0	Progresz Gmk	XT/AT/ LAN	69 ⁴
	Főkönyvi könyvelés	KONTIR 1.0	Progresz Gmk	XT/AT/ LAN	99 ⁸
	Decentralizált főkönyvi könyvelés	KONTIR 5.0	Progresz Gmk	XT/AT/ LAN	149 ¹⁰
	Főkönyvi könyvelés mezőgazdasági alkalmazók részére	MEKONTIR 1.0	Progresz Gmk	XT/AT/ LAN	99 ⁹
	Decentralizált főkönyvi könyvelés mezőgazdasági alkalmazók részére	MEKONTIR 5.0	Progresz Gmk	XT/AT/ LAN	149 ¹⁰
	Mérlegkészítő az EKONTIR-hoz	EMÉRLEG	Progresz Gmk	XT/AT	29
	Mérlegkészítő a KONTIR-hoz és a MEKONTIR-hoz	KMÉRLEG	Progresz Gmk	XT/AT	49
	Főkönyvi könyvelés és pénzügyi nyilvántartás	NEXT-BOOK	NEXT (156-9595)	XT/AT	140
Nyilvántartás	Anyagkönyvelő rendszer		Holland Rt.	XT/AT	89 ⁸
	Anyagnyilvántartás, -elszámolás és munkahelyi fogyóeszköz-nyilvántartás		Ipszám (251-8455)	AT/LAN	350
	Munkaidőnyilvántartás	MINOR	Identik	XT/AT	79
Pénzügy	Pénzügyi könyvelés főkönyvi rendszerrel		Ipszám	AT	300 ¹¹
	Pénzügyi és főkönyvi könyvelési rendszer		Koginform	XT/AT/ LAN	250
	8 modulós komplex pénzügyi rendszer	KPR	Microraab (06-96-18670)	XT/AT	250 ¹²
Programfejlesztés	Rendszerfigyelés, működtetés, programfejlesztés	DSSR	Számalk-Softec Kft. (135-4944)	IBM/370, 43xx	390
	Sűrített könyvtárkezelés	SAP	Számalk-Softec Kft.	IBM/370, 43xx	85
	Programok kódolásának egyszerűsítése	MODEL	Számalk-Softec Kft.	IBM/370, 43xx	55
	C-szerű programozási nyelv	PL/370	Számalk-Softec Kft.	IBM/370, 43xx	380
	Egyszerű interaktív programozás	PLTERM	Számalk-Softec kft.	IBM/370, 43xx	160
	Belső olvasó OS/VS1 rendszerhez	INTRDR	Számalk-Softec Kft.	IBM/370, 43xx	90

Szakterület	Felhasználási ajánlat	A program neve	Gyártó vagy forgalmazó	Hardver	Ár (EFT, ÁFA nélkül)
Programfejlesztés	Szoftverdokumentáció automatikus készítése	SOFTDOC	Számaik-Softec Kft.	IBM/370, 43xx	300-700 ⁴
	Interaktív képernyőtervező rendszer	GOLMS	Számaik-Softec Kft.	IBM/370, 43xx	95
Programozás	Forrásnyelvű C programgenerátor	PRO-C	SZKI-Hardware Rendszertech. Lab. (115-0269)	XT/AT	50 ¹³
Számítástechnika	Nyomatatásvezérlés	SPÓROLÓ	Microcomp Gmk (06-76-29809)	XT/AT	15
Szövegszerkesztés	Magyar nyelvű irodai szövegszerkesztő	WORD-HU	PC-Szalón (131-0776)	XT/AT	21 ¹⁴
Távközlés	Telexek adása, vétele, szerkesztése, archiválása PC és nagy gép kapcsolattal	TELEXNET-HOST	Micronetwork (118-4055/1323) ¹⁵	XT/AT/mini/nagy-gép	119
Vonalkódtechnika	Mágneskártya író-olvasó szoftver	MRW-100/S	Identik	XT/AT	49
	Címkegenerátor	dsLABEL-MAGIC	Duna-Soft (06-25-14462)	XT/AT	49
	Címkegenerátor	dsLABEL-MAGIC Extended	Duna-Soft	XT/AT	79
	Címkegenerátor	dsLABEL-MAGIC Professional	Duna-Soft	XT/AT	99

Megjegyzések: 1 – Kiépítettségtől függően; 2 – Irányár. A modulok külön is megvehető; 3 – Fejlesztette a Compuplan Gmk; 4 – Ár kiépítettség szerint; 5 – A MicPROF Plusz-ba már be van építve; 6 – Alapverzió; 7 – A hálózati verzió ára 69 000 Ft; 8 – A hálózati verzió ára 89 000 Ft; 9 – A hálózati verzió ára 149 000 Ft; 10 – A hálózati verzió ára 199 000 Ft; 11 – 5 modulból áll, modulonként 60 000 Ft; 12 – Irányár; 13 – Gyártja a VESTRONIX (Kanada); 14 – A Microsoft Word 5.00 magyar változata; 15 – A bemutatóterem telefonszáma; / – nincs adat.

DataEase – útkeresés

A Videoton Software Kft., mint a DataEase magyarországi disztribútora, május közepén ismertette a DataEase 4.0 relációs adatbázis-kezelőt az érdeklődő szakemberekkel. Az immár magyar változatban is megvásárolható programcsomag (néhány funkció még nem magyarított) eddigi mérsékelt hazai elterjedésének fő akadályozója a megfelelő támogatás hiánya volt. A jövőben a VT-Soft tanfolyamokat kíván indítani, s európai szintű DataEase felhasználói csoport létrehozását tervezi. A gyakorlatban a szoftvertámogatást nem a DataEase, hanem a disztribúciós hálózat (mintegy 50 országban 20 partner) végzi. Várhatóan júliusban már a tökéletesen magyarított DataEase 4.2 is a felhasználókhoz kerül. A további tervek között széles körű dealerlánc kiépítése szerepel (a Softinvest az első), de beindul a potenciális végfelhasználók megkeresése is. Az egyedi rendszer 59 ezer forintba, egy 1+3-as (1 server, 3

munkaállomás) 89 ezer forintba kerül. A munkaállomásonkénti bővítés 7 ezer forint.

Rövidesen várható a DataEase fejlesztői változata, a DataEase-Runtime. Segítségével az elkészített alkalmazói program dokumentálható, az installációk sorozatszámokkal láthatók el. A hazai ár még bizonytalan, az amerikai piacon a Runtime az alapszoftver árának háromszorosáért vásárolható meg.

A GrafTalk nevű járulékos modul is rövidesen a hazai piacra kerül. A programcsomag segítségévei rajzok készíthetők rajzgéppel és adott típusú nyomtatóval. Magyar változat – egyelőre – nem várható, ára 180-200 ezer Ft körül lesz. A DataEase cég lehetőséget kíván adni a felhasználóknak, hogy áttérjenek a client-server architektúrára. Ezt a célt szolgálja a DataEase SQL modul, amely júliusban lesz piacraépes. (Szakmai információk Sziváts Tamásnál, tel.: 180-3744.)

DR a dobogó legfelső fokán

A Digital Research (DR) háromszor kapta meg az IDC amerikai piackutató intézetétől az 1989-es év szoftvere díját. A legjobb integrált grafikus csomag díjon a GEM Artline szoftver két másik termékkel osztozott. A GEM Desktop kiadványyszerkesztő-program szintén két másik produkttal osztozott meg az 1989-es év legjobb grafikus felhasználói interfész program díján. A GEM Desktop 3.0-ás verziójával kapcsolatban Eric Kestler (IDC) kifejtette, hogy a termék rendelkezik a nagy teljesítményű grafikus felhasználói felület minden ismertetőjegyével, azaz az objektumorientáltsággal és a szimbólumhasználattal. A grafikus szoftvercsomagnál annak különösen kiemelkedő felhasználóbarát voltát hangsúlyozták. A program mindazoknak ajánlható, akik képeket, grafikákat és szövegeket szeretnének egymással kombinálni. A GEM Artline többek között gazdag utasításkészletéről lett kiűntetve: szövegek, rajzok és letapogatott grafikák pozicionálhatók, forgathatók, torzíthatók, nagyíthatók, kicsinyíthetők vagy tetszés szerint megváltoztathatók vele.

Könyvelés európai módon

Húszezer működő modul, több mint kétezer vállalatnál világszerte. Ez az 1980-ban alapított angol Omicron Management Software cég mérlege. Figyelemmel az 1992-es évre, az Omicron nemrég közreadta magas szintű adminisztratív ügyvezetői információs rendszerét, az XIS-et, amely a nagygépek teljesítményét kihasználó modulokat integrálja hajlékony és felhasználóbarát mikrogépes szoftverinterfész elemekkel.

Az XIS valóban nemzetközi alkalmazást feltételező termék, amelyet specifikusan a nemzetközi könyvelési szabványok és követelmények komplexitásának kezelésére terveztek. Gyakorlatilag bármely pénznemben és nemzeti nyelven működhet. Továbbá az XIS könnyen kapcsolható olyan ismert termékekhez, mint az Informix és az Oracle. A belépési szintű rendszer Xenix alapú konfigurációt feltételez, a komplexebb alkalmazási változatok UNIX alapú gépeken nem használhatók. Rövidesen megjelenik az XIS IBM AS/400 gépes verziója.

Stanley Clark, az Omicron képviselőjében a birminghami Which Computer? Show-n arról tájékoztatta munkatársunkat, hogy cége elsősorban 3 termékcsoporthoz (Power Plus, amely DOS/Novell alapú, az üzletmenet-berendezésnek optimális rendszer; a már említett XIS-1 és a Xenix alapú alapfokú pénzügyi, könyvelési rendszert) szeretne forgalmazni Magyarországra. Már fel is kérték az NSZK-beli Handadata céget koordináló piactelítőt tevékenységére.

További infó: Omicron, Ashley House, 20-32 Church Street Walton on Thames Surrey KT12 2QS UK; tel.: 44-932-248328.

Német-magyar vállalkozók

A müncheni székhelyű Montana Computer Consulting illetékesei kedvezően nyilatkoznak magyarországi partnereikkel kötött együttműködési megállapodásairól. A magyar szoftverfejlesztők több saját készítésű programmal is bemutatkoztak az NSZK-ban, amelyeket a gépkocsigyártásban, a pénzügyi szektorban, illetve szerkesztőségekben és kiadóvállalatoknál hasznosítanak a nyugatnémet megrendelők. A magyar szoftver-export ellentételezéseként a Montana személyi számítógépeket, nyomtatókat, valamint optikai karakterfelismerő berendezéseket szállít hazánkba. A növekvő kereslet kielégítésére tavaly megalapították a Montana Számítástechnikai Tanácsadó és Szolgáltató Kft. nevű magyar-nyugatnémet vegyes vállalatot (111-3035), 50 százalékban magyar magánbefektetők tőkéjével. A cég tervei között szerepel az mesterséges intelligencia (AI) programcsomag elkészítése, betérés a japán piacra, valamint az alapítke emelése és részvénytársassággá alakulás. Hazai partnerei közé tartozik a SCI-L, a Számalk, a Medorg, a Fotoelektronik és a szegedi 3S.

Nyári Novell menetrend

Két új NetWare változattal is kirukkol a nyári hónapokban a PC-s hálózati szoftverek terén vezető Novell. A kezdő felhasználóknak szánt, kisméretű LAN-okhoz ajánlható *ELS NetWare Level 1 v. 2.12 lehetővé teszi, hogy egyidejűleg négy munkaállomásról férjünk hozzá a Novell hálózat alkalmazási programjához, a nyomtatókhoz és az adatállományokhoz.* A speciális kisvállalatoknak és munkacsoportoknak szánt termék 115 kbit/s-os átviteli teljesítménye közel kétszer akkora, mint a korábbi változaté, feltéve, hogy pótlólagosan egy Ethernet gateway-t alkalmazunk. Az *ELS NetWare Level 1 v. 2.12* a Novell adatai szerint a NetWare V. 2.15 különösen hatékony funkcióit kínálja a LAN felhasználói-nak. Ezek közé tartozik a hatékony erőforrás-vezérlés és egy olyan védelmi mechanizmus, amely a rendszerkieséseket hivatott meggátolni. A jelszavakat kódolt formában lehet megadni, és a mervelemeken tárolt adatokat menüvezérléssel streamerre menteni.

A másik, már inkább nagygyű, a NetWare 386 3.1-es verziója, amellyel tovább növelhető a LAN teljesítménye, megbízhatósága. Az új változat többféle hálózati protokoll támogat és kiterjesztett adminisztrációs képességekkel rendelkezik.

A 3.1 rugalmasabban kezelhető, gyorsabb és könnyebben üzembe helyezhető, mint elődje, a 3.0. Hírek szerint a lemezleírás sebessége 25 százalékkal javítható. A cserélhető lemezes médiákat (CD-ROM, WORM, EOD) is támogatja az új szoftverváltozat. A szolgáltatóállomáshoz max. 64 kapcsolható ezekekből. A NetWare 386 3.1 ára Amerikában 8 ezer dollár, de a 3.0 tulajdonosainak a becsérelés ingyenes.

Dinamikus trükkök VAX-on

A VMS-felhasználók sokszor találkoznak a lemezen tárolt állományok részkezelettel eredő hatékonysági problémákkal. Ezek abból fakadnak, hogy a diszken szétszórt kis szabad helyek lefoglalásával nem folytonos adatállomány jön létre, ezért megnövekszik az előlány idő és csökken az operációs rendszer hatékonysága. E problémák feloldása csak kockázatos mentési, visszamentési procedúrával volt lehetséges. Ez egyfelől adatcsorbullással fenyegetett, másrészt nagy állományok esetén időről-időre órákat vett igénybe a folyamat, miközben a felhasználó nem fért hozzá az adataihoz.

Mériben új megoldást kínál a KFKI, mint az Executive Software kizárólagos magyarországi disztribútora – a VMS operációs rendszer alatt futó Diskeeper/Plus online diszktómörítőt, amely kisprioritású háttérfeladatként fut, az alkalmazások futási idejét nem növeli meg, mivel csak akkor él, ha nincs más feladat. Felhasználása azzal az előnnyel is jár, hogy működése közben a lemezeket nem kell allokálni. Az adatállományokat úgy rendezi át, hogy megpróbálja a szabad területeket egy folytonos részzé összevonni úgy, hogy még a rendszer elszállása esetén sem vesznek el vagy sérülnek meg a fájlok. Jelenléte szinte észrevehetetlen, hiszen a felhasználó számára transzparens, működése naponta csak néhány perc CPU időt igényel.

A cég nemrég újabb sikerterméket dobott a piacra, az I/O Express, egy automatikus adatátlérelést gyorsító előtárolási (data caching) programot, amely azt az egyszerű ténnyel használja ki, hogy a tárból történő olvasás lényegesen, mintegy 10-15-ször gyorsabb, mint a lemezeiről. Ezzel drasztikusan lecsökkenti az I/O szűk keresztmetszet kialakulásának lehetőségét. A VAX/VMS operációs rendszer alatt működő szoftver dinamikus kezeli a tárat, ami azt jelenti, hogy a szabad memória függvényében növeli vagy csökkenti a gyorsítótár méretét. Külön rendszer-erőforrást nem igényel, mert az egyébként kihasználatlan memóriát foglalja el. További információ 169-5874.

Grafikus rendszerelemző

Különböző módszertanokon alapuló rendszerelemzést, -fejlesztést támogató, úgynevezett CASE (Computer Aided Software Engineering) eszközt hoz forgalomba a KFKI. Az Exceleator nevű programcsomag, amely az amerikai InTech cég terméke, integrált, több modulból álló szoftver. Ezek: Grafika (diagramrajzolás), XLDictionary (hozzáférés a rendszer belső adatszótárhoz), Analízis (diagram-konzisztencia ellenőrzése), XLInterface (kapcsolatlelőpítés más rendszerek, periferiák felé). A KFKI Kiszérlési Rendszerek Központja (169-9499/2702) az Exceleator adatszótárában tárolt információkra támaszkodva több programot is kifejlesztett információs rendszerek dokumentálására. Az Exceleatorot a tavaszi BNV-n mutatták be MicroVAX gépen.

Alpha-Micro patikamérleglen

Budapesten, a Dorottya utcai gyógyszerüzemben az inzulinkészítmények és az egyedül engedélyhez kötött külföldi gyógyszerek kiadása 1987 óta két Alpha-Micro (A-M) 1041-es számítógép segítségével történik. Az elvégzendő feladatok számának növekedése és a rendszer korlátozott kapacitása szükségessé tette a bővítést.

A Gyógyszerári Központ számítástechnikai szakemberei ismét az A-M mellett tették le voksukat. Döntésükben a szakmai szempontokon kívül gazdaságossági megfontolások is szerepet kaptak. A meglévő A-M 1041-eseket két A-M 1500-asra cserélik, így – remélhetőleg hosszabb ideig – nem lesznek kapacitásgondok. A feleslegessé váló gépeket az NTT-2000 Kft. (az A-M cég magyarországi képviselője) visszavásárolja. A jelenleg használatos szoftverek, némi módosításokkal ugyan, de adaptálhatók az új rendszerre, számos hardver-részegység pedig már elve adott. Az eddigi tapasztalatok szerint az üzembiztonsággal sem voltak problémák. A két gép két gyógyszerüzemben fog üzemelni, kezdetben 12-12 terminállal, és IBM-kompatibilis PC-n kapcsolódik majd a Gyógyszerári Központ számítógép-központjához. A szoftvert az NTT-2000 Kft. a Datacomp Kiszérvetkezettel készítteti. (A két alappép + 16 terminál az alap- és a felhasználói szoftverrel együtt kb. 16 millió forintba kerül ÁFA nélkül.)

A rendszer továbbfejlesztése során kiemelt feladatot kap a gyógyszerészek szakmai munkájának hatékonyabb támogatása. Tervezik az összes magyar és számos külföldi gyógyszer nyilvántartásba vételét, ami kb. 7-8 ezer tételet jelent.

Boszorkányos szoftver

A Soft PC emulációs programcsalád gyártója, az Insignia Solutions most olyan Macintoshon használható szoftver kibocsátására készül, amely különféle meghajtótípusok DOS lemezeit képes olvasni. A támogatott berendezések között megtalálható a Superdrive, az Apple 5,25 inches hajlékonylemezes meghajtója, valamint a PLI Turbo Floppy sorozatának 5,25, illetve 3,5 inches meghajtói.

A Wizard névre keresztelt program ezenkívül hálózati DOS adatállományokat is képes kezelni. A program további előnye, hogy olyan adatállományokat hoz létre, amelyek segítségével a prospektusok és egyéb dokumentumok a Mac gépen ikonok formájában jelennek meg. A Wizard legjelentősebb technikai újdonsága az, hogy nem írja automatikusan a Macintosh információkat a DOS lemeze, hanem ún. desktop adatállományt hoz létre a RAM tárban, és csak akkor írja az adatokat a lemeze, amikor a DOS adatállományokat már átmásolták. További információ kapható: Insignia Solutions, Inc., 254 San Geronimo Way, Sunnyvale, CA 94086; 408-522-7600.

Primavera: tavasz a nyárban

Meglehetősen csendben nyitotta meg irodáját Budapesten az Overseas Bechtel (156-6520), amely hazánkban a Primavera szoftverek dealere. Akinnek viszont szükségük volt ezekre a termékekre, rátaláltak a cégre, s így máris hat eladással büszkélkedhetnek, ha referenciáikat nem kezelnek üzleti titokként. A világon igen népszerűek az elsősorban nagyberuházások tervezését szolgáló Primavera programok.

A termékcsalád központi magját a Primavera Project Planner (PPP) képezi, amelyből a 4.0 verzió a legújabb. PC-s környezetben, 10 ezer tevékenység korlátlan kapcsolatát figyelembe véve, az ún. kritikus út módszerrel végezhetünk határidőtervezést. A PPP – akár grafikus megjelenítési formában is – ellátja az erőforrás-gazdálkodás és a költségirányítás feladatait és jelentések készítésére is alkalmas. A Primavera-hoz kapcsolódik a Primavision, amely a különböző grafikonok, diagramok, időskálák, táblázatok, ábrák, ábrakiemelések és csoportosítások széles tárházát kínálja. A két termék együttes ára 3800 + 2200 dollár, vagy 500 ezer forint. A hálók képernyőn történő létrehozásához és módosításához a közvetlen grafikai kapcsolatot a Penguin segédprogram egér támogatásával valósítja meg.

Az említettek továbbfejlesztésével hozták létre a Finest Hour 4.0 finom időosztású tervezési, irányítási és grafikai szoftvert. Ez elsősorban nagy beruházások leállítása, karbantartása és főjavítása esetén koordinálja a tennivalókat. Ütemtervet, nem várt események fellépő alternatív megoldást, rugalmas ütemterv-kalkulációkat, jelentéseket és grafikat készít a vezetők részére, valamint vonal- és hálódigramokat, erőforrás- és költség-gazdálkodási kimutatásokat generál. A programba beépítették a Penguin GUI-t. Működik LAN környezetben, valamint közvetlen adatátvitelt valósít meg az 1-2-3, a dBASE és az ASCII szöveges állományok között. Az egyfelhasználós verzió ára 7500 dollár, vagy 600 ezer forint.

Újdonságként az Expedition 3.0 beruházás-szerző-déselőkészítő adminisztrációs programot kínálják, amely végigkíséri a tárgyalások megkezdésétől a beruházás befejezéséig a levelezéseket, fizetési felszólításokat, tárgyalások jegyzőkönyveit, alvállalkozói szerződéseket, szállítási naplókat stb. Jelentésírások számos formátumlap közül választhat a felhasználó, amelyek kitöltését beépített szövegszerkesztő is segíti. A 3500 dollárért, vagy 300 ezer forintért kínált szoftverből eddig egyet értékesítettek.

A forintos árak meglehetősen magasak, bár egy nagyberuházás költségeihez képest elenyészőek. Nem tartalmazzák az ÁFÁ-t (a dollárosok a vámost sem), viszont magukba foglalják a felhasználói csoportok alapvető kiképzését és az időszakos ellenőrző látogatásokat, valamint a vételtől számított egy évig az automatikus aktualizálást, a telefonos műszaki szaktanácsadást és a tájékoztatókat.

(A Computer Associates Super Project Expert 1.1 programja a Microsystemnél 98 ezer forintba kerül.)

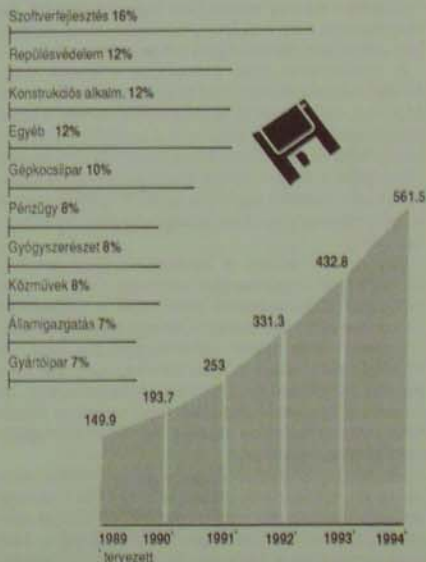
Kell egy jó projekt!

Magyarországon alig ismertek, még inkább fehér hollónak számít alkalmazásuk. Pedig a személyi számítógépes projektszervezési, -tervezési programcsomagok – jóllehet nagygépes testvéreik teljesítményével és funkcióival nem vehetik fel a versenyt –, mégis nagyon rugalmas eszközök lehetnek a programozási szakértelenkellemmel nem rendelkező felhasználók kezében.

Az ábra és a toplista a projekt-management szoftverek alkalmazásának helyzetét mutatja.

Forgalom a világon 1989-94 között

(Az eladások mintegy kétharmada várhatóan az Egyesült Államokban bonyolódik le; az értékek ezer darabot jelentenek.)

Projekttervezők toplistája

Forgalmazó	Program-termék	Összesen eladott darabszám 1989 végén	Amerikai katalógusár (USD)
Symanec	Timeline	150 000	595
Applied Business Technology	Project Workbench	60 000	1 275
Software Publishing	Harvard Project	50 000	695
Microsoft	MS-Project	50 000	495
Computer Associates	Superproject Expert	40 000	690
Micro Planning	Instaplan	30 000	270

Rizikómentes stratégia

A számítástechnikai alkalmazások a maguk teljességében igen rugalmasak lehetnek, az élet változásait a rendszerek követni tudják. Természetesen a módosításokhoz bizonyos idő szükséges. Ez a módosítás mértékétől függően néhány naptól esetleg hónapokig terjedhet. Ha nem készülünk fel a módosításokra, akkor a rendszerek egyik napról a másikra elavulhatnak. Egy abszurd példával szemléltetve: ha bejelentenek, hogy holnapról új pénz lesz, a korona, ami ezer fillérrel egyenlő, akkor másnap a fillérek kezelésére szinte egyetlen rendszerünk sem lenne képes. A három jegynyi váltópénz bevezetése egyrészt a rendszerekben néhány hónapnyi munkát, másrészt az országunk sok milliárd forint költséget okozna. A példaként felhozott változtatást épeszű ember nem fogja elhatározni. De más hasonló, nem ennyire nyilvánvalóan buta, hatásában mégis azonos változásra bízton számíthatunk.

A problémákat csak összefogva oldhatjuk meg. Minden adatszabványosítást előnyös a számítástechnika számára. Ha éveken át azonos formában kell a külső szolgáltatásokat adni, akkor erre a szoftverek felkészíthetők. Még az is javítana a helyzeten, ha az alapvető változásokról időben érdemi információt lehetne kapni. A kollektív védelem egyik útja tehát, a szabványosítás kiszélesítése, a változások időbeni alakításának kikényszerítése.

Egy további eszköz a szoftverpiac befolyásolása. Remélhetően a szoftverpiac nemsokára kínálati piac lesz, ahol a felhasználók diktálhatják a feltételeket. Ekkor alapvető változásoknak kellene bekövetkezniük.

Egyrészt több helyen kellene használni kész, jól működő alkalmazási programcsomagokat. Ma még ezekkel szemben van egyfajta bizalmatlanság. A konkrét felhasználó igényeihez rugalmasabban illeszhető változatokra lenne szükség, így olcsóbb, megbízhatóbb lehet a szoftver.

Másrészt a jó minőséget kell a piacon sikerre vinni. Jelenleg a felhasználók többsége az árak és a szoftver szolgáltatási funkciói alapján dönt. A minőséget nem vizsgálja, mivel nem is nagyon tudná vizsgálni. Még szakembereknek is fogós kérdés a szoftverek minőségi szempontjainak meghatározása, hát még a konkrét minőség megállapítása. Felsőrolunk néhány értékelési szempontot: hibátlan működés, jó dokumentáltság, változathatóság, ügynevezett foolproof rendszer, tehát amit nehéz elrontani, helyreállíthatóság, egyszerűség, gyorsaság, kényelmes használat stb.

A minőséget ma a piac nem honorálja. A jobb minőségű szoftverben több munka van. Ezért az óhatatlanul drágább. Ma az árak nem tájékoztatnak semmiről, talán csak a szoftverreladó ügyességéről. Ebben változást csak a felhasználók hozhatnak, és ők is csak közös fellépéssel. A problémák tudatos és részletes tervezéssel, gondos ellenőrzéssel kiküszöbölhetők. Az lenne kívánatos, hogy a számítástechnika eddigi tapasztalataiból a jövőbeni felhasználók tanuljanak, s ne saját negatív tapasztalataik alapján kelljen okulniuk.

A gondolatmenetből egy általános megállapítás levezethető. A számítógépes alkalmazásokban gépek és programok dolgoznak, amelyek elromolhatnak. Az ilyen helyzetekre azonban előre fel lehet készülni. Bajt nem okoznak. Bajt csak a fejlesztő vagy üzemeltető személy tud okozni. A cikk arra próbált rámutatni, hogy erre is fel kell készülni. Ha akarjuk, ha nem, a számítástechnika egyre mélyebbre hatol mindennapi életünkbe. És a számítástechnikai alkalmazások gyenge láncszeme: az ember. Ezért kell az emberi tevékenység elvezetésére nagy gondot fordítani.

Siemens a földeken?

Hazánkban többen is igyekeznek integrált, átfogó mezőgazdasági információs rendszert fejleszteni (pl. SZÜV, MÜSZI). Nemrég felbukkant a piacon az NSZK-ban már jól bevált Agrosys szoftver, amelyre agrármenedzsereinknek érdemes figyelmet fordítani.

Az Agrosys mező- és erdőgazdasági üzemek számára készült integrált PC-s programcsomagot a Siemens fejlesztette, s azt a nálunk még nem elterjedt, de várhatóan kialakuló kis- és közepes méretű gazdaságok (farmok) használhatják, ahol nincs lehetőség külön pl. növényvédő, állatorvos stb. szakember alkalmazására, és az ő szakímeretük a rendszerből nyerhető ki. Az SZKI IQ-Soft Rt., mint a szoftver jövődöbeli hazai forgalmazójának jelenlegi elképzelése szerint egy-egy megyei vagy más szintű központban, társulásnál szolgáltatásként lehetne igénybe venni a rendszert. Hazai szakmai partnerként a Növény- és Talajvédelmi Szolgálat. A rendszer honosítása, illetve a növényvédelmi modul kidolgozása az ő közreműködésükkel történik. „A BNV-bemutatkozás jól sikerült, úgy érezzük, van érdeklődés a rendszer iránt, ezért az augusztus végi OMÉK-on is kiállítjuk. Terveink szerint néhány mintarendszert telepítünk 1990 végén, 1991 elején” – hallottuk Sipka Júlíától, az IQ-Soft menedzserétől.

Az Agrosys az optimális üzemvezetéshez szükséges adatokkal látja el a mezőgazdasági menedzsert. A központi adatbázis az integrált programcsomag magja. Ebben tárolnak minden adatot, amely az üzemben keletkezik – pl. a talaj minőségét, vonatkozó – valamint minden, az üzem számára lényeges, külső adatot (piaci árak, időjárás jellemzők stb.). A bevételkiadás nyilvántartásbiztosítja a bizonylatok, a raktárkészletben történő változások, a saját felhasználás és az amortizáció folyamatos könyvelését. A táblatorzsokny tartalmazza a növénytermesztéssel összefüggő valamennyi adatot. A trágyatervezési modul meghatározza a lényeges adatok alapján (mint talajminőség, a talaj kimerültsége, tápanyagkihasználás stb.) a pontos tápanyagszükségletet. A sertésstervező nyilvántartja a sertésállományról összefüggő valamennyi biológiai és gazdasági adatot, elősegíti a munka megtervezését és egy sor elemzéssel információt ad a malacszaporulat eredményességéről. A szarvasmarha-tervező adatnyilvántartással, munkatervezéssel és a tenyésztés eredményességét ellenőrző elemzésekkel segíti az állomány menedzselését. A nd-

vényvédelem alrendszer optimalizálja a növényvédőszer felhasználását, fajta, mennyiség és időpont szerint. A *borászati modul* segíti a pincészeti nyilvántartást és kényelmes rendelésállomány-vezetést, valamint számlázást biztosít raktárnyilvántartással, statisztikai funkciókkal. *További speciális programok*: gyümölcsös; zöldség- és virágkerteszt; szárnyastenyésztés; erdőgazdaság üzemvezetésének támogatása.

Az *Agrosys forrásigénye*: hálózati alkalmassága folytán bármilyen üzemmegvalósításhoz megfelel; előfeltétel MS-DOS 3.1 verziótól felfelé.

A BNV-n debütáltak

◆ Kategóriájában idén zsinórban harmadszor nyert az amerikai *Digital Review* szaklap szavazásán az Executive Software cég VAX/VMS rendszerek lemez-defragmentáló (tömörítő) programja, a *Diskeeper/Plus*, amelyet itthon az KFKI-MSZKI (169-5874) forgalmaz (l. külön cikkünket is).

◆ A Novotrade PC Szalon kínálatában szerepel az IBM PC-n futtatható grafikus szoftverek egyik legújabb, legnagyobb tudású képviselője a *Corel Draw* (ára: 59 900 forint).

◆ Komplette biztosítási alkalmazásokat kínál IBM AS/400 rendszerekre Magyarországon az IBM Kft. hivatalos ügynöke, az osztrák *Visio* (1010 Wien, Himmeifortgasse 13.; 43-1-513-9737).

◆ Megjelent a Hewlett-Packard ME 10d professzionális gépészeti proramcsomagja. (L. külön cikkünket.) Irányár 650 000 forint, forgalmazó: Controll (133-4989).

Miért használjunk 386-ost?

Feltételezhetően előbb-utóbb *tömegesen* megjelennek a 386-os architektúrát támogató standard és más alkalmazási csomagok. Valójában ez a CPU az első, amely megteremti annak lehetőségét, hogy a PC-k képességeit kihasználjuk, s ne törődjünk a korábbi 640 kb-átos tárkorláttal. Vagyis a 386-os PC teszi lehetővé azt, hogy annyi alkalmazást és olyan méretűeket tudjunk a gépben elhelyezni, amennyi központi tárat (RAM-ot) a PC-nek biztosítottunk. Ugyancsak a 386-os az első olyan PC, amely lehetővé teszi, hogy a gépben egyidejűleg párhuzamosan futó programok egymással szemben véde legyenek. Ez főleg a helyi hálózatban jelentős, hiszen a LAN-ok automatikusan többfeladatos rendszerek.

Végül ennek a gépnek rejtett előnye: a minimális 16 MHz-es órajel-frekvenciájú CPU teljesítménye már eléri azt a határt, amelyen túl bonyolult alkalmazásokat is létre lehet hozni. Még a legkisebb 386-osnak is van átlag 50 százalékos teljesítménytöbblete a 286 AT-val szemben. *S legvégül meg kell jegyeznünk: a gépek ára meredeken ment le az utóbbi hónapok folyamán. S ez sem mindegy!*

NSZK toplista 1-20.

A múlt évi forgalma szerint első húsz német szoftverházat tünteti fel táblázatunk. A főleg nagygépes programokat előállító Software AG uralja az NSZK szoftverpiacát. Ugyanakkor a darmstadtiak termékeiknek mintegy 80 százalékát külföldön értékesítik. Két további cég, az SAP (40 százalék) és a Softlab (40 százalék) képviselteti magát még jelentősen az NSZK-n kívül.

Helyezés	Vállalat/ Székhely	Forgalom 1989-ben (mill. DEM)	Létszám	Tevékenységek
1.	Software AG, Darmstadt	500	960	1, 2, 3, 7, 9
2.	SAP AG, Walldorf	367	1204	1, 3, 9
3.	GEI mbH, Aachen	175	960	1, 2, 3, 5, 9
4.	Ploenzke-Gruppe, Wiesbaden	150	950	1, 2, 7
5.	CA Computer Associates GmbH, Darmstadt	140	450	1, 2, 3, 4, 9
6.	SCS GmbH, Hamburg	136	705	1, 2, 3, 7, 8, 9
7.	Softlab GmbH, München	120	435	1, 2, 3
8.	AC-Service GmbH	107	478	1, 2, 3, 4
9.	mbp GmbH, Dortmund	103	654	1, 2, 3, 5, 9
10.	DAT-Gruppe, Köln	93	506	1, 2, 3, 7, 9
11.	Strässle Unter- nehmensgruppe, Stuttgart	93	310	2, 3, 5, 7
12.	pdv GmbH, Hamburg	91	400	1, 2, 3, 4, 5, 7, 8
13.	GMO AG, Hamburg	88	450	1, 2, 3, 5, 7, 8, 9
14.	Ikoss GmbH, Stuttgart	87	437	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7
15.	Unternehmens- gruppe Schumann, Köln	85	411	1, 2, 3, 7, 9
16.	CAP Gemini Sesa GmbH, München	81	480	1, 2, 3, 4, 5, 7, 8
17.	ADV/Orga AG, Wilhelmshaven	70	649	1, 2, 3, 7, 9
18.	Allidata GmbH, München	67	296	1, 2, 3, 4, 5
19.	Integrata AG, Tübingen	65	409	1, 2, 3, 9
20.	PSJ GmbH, Berlin	65	400	1, 2, 3, 7, 9

Megjegyzések:

- 1 - szervezési/adatfeldolgozási tanácsadás;
- 2 - egyedi szoftverfejlesztés;
- 3 - standard szoftverforgalmazás;
- 4 - számítógépzoni-szolgáltatás;

- 5 - hardverforgalmazás;
- 6 - piacutazás;
- 7 - vezetési (menedzsment) tanácsadás;
- 8 - személyi tanácsadás;
- 9 - oktatás, képzés;

Az osztott adatbázis-technológia új irányai

Az utóbbi öt évben a relációs adatbázisok az információs rendszerek kulcsfontosságú elemévé váltak, s manapság a végfelhasználó számára rendkívül nagy flexibilitást biztosítanak. Az adatbázis-technológia térhódítása egybeesik a UNIX operációs rendszer elterjedésével, ami egyáltalán nem véletlen. A UNIX különösen alkalmas az osztott adatbázisok kialakítására, mert a helyi hálózat-kezelés mélyen beépült a rendszerbe.

Az osztott adatbázisok növekvő száma és a számítógépeket összekötő hálózatok fejlődése magával hozta a széles körben használatos, flexibilis adatbázisok iránti igényt. Az egyes felhasználók igényei igen eltérőek és ráadásul gyorsan változnak is. Ezek az igények csak rugalmasan használható adatbázisokkal elégíthetők ki.

Az adatbázis-technológia a nyitott architektúra elvét követi, vagyis teljesen eltérő operációs rendszert futtató gépek együttműködését teszi lehetővé. Az adatbázis szolgáltatásai (server) gépeinek szolgáltatásai szabványos hálózati protokoll segítségével érhetőek el a kliensek nevezett (munkaállomás) gépek felől. A client/server protokoll független az adott hardverplatformtól, sőt az operációs rendszertől is függetleníthető. Az erre épülő osztott adatbázis is gépfüggetlen lehet, amint azt igen sok működő gyakorlati alkalmazás is bizonyítja. A nyitott architektúra elve különösen hasznos azoknak az új felhasználóknak, akiknek szükségük van ugyan az adatbázis-szolgáltatásokra, de nem engedhetik meg maguknak, hogy eddigi befektetéseik elveszzenek, vagyis a régi gépeket kívánják alkalmazni.

Az osztott, relációs adatbázisok minden gépen egységes szolgáltatásokat nyújtanak. A kulcsszavas hozzáférési jogok, az adatbázis-figyelés, az adatellenőrzés és a hibakezelés nagy biztonságot és megbízhatóságot biztosítanak.

A nyitott architektúra elve és a client/server modell tette lehetővé az igazán nagy osztott adatbázisok kialakítását. Az ilyen terjedelmes adatbázisok viszont új problémákat vetnek fel. A tárolt információk formátuma olyan kell legyen, hogy minden végfelhasználó könnyen kezelhesse azokat.

A processzorok árának csökkenésével egy időben növekszik a felhasználók számára rendelkezésre álló teljesítmény is. Ez lehetővé teszi az összetettebb információ-típusok, objektumok alkalmazását is. Eredetileg azok az alkalmazások, melyek összetettebb adatokkal dolgoztak kénytelenek voltak az adatokat az adatbázison kívül tárolni és utólag feldolgozni. Az új adatbázis-kezelők, mint például az Ingres legutolsó változata, már lehetővé teszik, hogy a felhasználó ugyanúgy tárolja és manipulálja az összetett adatokat is, mint az eredeti információt. Ezt a fajta objektum-kezelést úgy értékeljük, hogy a felhasználó új adattípusokat és ezekhez tartozó eljárásokat definiálhat, amelyek beépülnek az adatkezelésbe és így az eredeti rendszerlekerdező nyelv (SQL) segítségével érhetőek el az új adattípusok is. Ez egyszerűsíti a nem konvencionális

adattípusok kezelését. A kulcsszó az intelligencia. Mint minden új dolog, a relációs adatbázis-technológia is állandóan fejlődik. A legújabb rendszerek az adat-, objektum- és ismeretkezelés kombinálását teszik lehetővé. Ezáltal a felhasználó tetszőlegesen, egyedi igényeit kielégítő adatbázismodellt alakíthat. Az ismeretkezelés azt jelenti, hogy megadhatjuk az adatbázis szabály alapú, mesterséges intelligencia modelljét.

A szabályok alkalmazásával lehetővé válik például az adatok konzisztenciájának fenntartása, amikor az adatbázis valamely részén változás következik be. Így a programozó közvetlenül és csakis a felhasználásra koncentrálhat. A szabályok egymásra is hivatkozhatnak, vagyis egy szabály más szabályokat is aktiválhat, akár rekurzív módon saját magát is. Ez a fajta egymásra ágyazhatóság is támogatja az adatkonzisztencia megvalósítását.

A rendelkezésre álló erőforrások kontrollja lehetővé teszi, hogy a rendszer-adminisztrátor korlátozza a kérések komplexitását. Egy statisztikai elven működő optimalizáló program megkeresi az adott kérelemhez tartozó optimális megoldást és megbecsüli például a szükséges be- és kiviteli műveletek számát. Ha ez meghaladja az előre definiált határértéket, akkor a művelet el sem kezdődik. A hozzáférési jogok kontrollja csoportok és alkalmazások szerint történik. A csoport szerinti hozzáférést jog egyedi felhasználók, illetve ezek csoportjai számára ad jogot az adatbázis-manipulációkhoz. Ez növeli a biztonságot és az adatkonzisztencia fenntartását is elősegíti. Az alkalmazás szerinti hozzáférést jog csak egy adott alkalmazási program számára teszi elérhetővé az adatbázist. Így csak azok az alkalmazások használják az adatbázist, melyeknek tényleg szükségük van a központi adatokra. Ez szintén növeli a megbízhatóságot.

A client/server modellen alapuló nyitott architektúrájú adatbázis-kezelők gyors elterjedése kulcskérdéssé teheti a hatékony adatkezelést. A növekvő követelmények kielégítésére megjelent az adatbázis-kezelők új generációja. Az egyszerű adatokon végezhető műveletek kiegészültek az összetett objektumok és szabály alapú ismeretek kezelésével is.

Forgalmazó	Termék	SQL	QBE táblák	LAN-server interfész	SQL
Ashton-Tate	dBASE III Plus	nincs	nincs	van	nincs
	dBASE IV 1.0	van	van	van	van
Borland	Paradox 3.0	f. a.	van	van	f. a.
DataEase	DataEase 4.0	nincs	nincs	van	nincs
Informix	Informix	van	van	van	van
Ingres	Ingres	van	van	van	van
Microrim	R-Base 3.0	van	nincs	van	nincs
Oracle	Oracle	van	van	van	van

f. a. = fejlesztés alatt

C-ben sincs megállás

Nemrég *William Gates*, a Microsoft igazgatója is beígérte az újabb PC-s programnyelv-változatok megjelenését (l. e havi számunkban a *Quicknyelvek és multi-média című* cikket). Valóban, időközben bejelentették az MS-QuickC 2.5 és Quick C/QuickAssembler 2.5 verziókat, amelyekkel az előállított forráskód korlátlanul tovább feldolgozható az MS-C fordító 6.0 változatával.

Mivel a QuickC/QuickAssembler mindkét programnyelvet teljes mértékben támogatja, az MS-DOS-ban és a Windowsban programozók sokkal rövidebb idő alatt fejleszthetnek alkalmazási csomagokat, mintha különböző szerkesztő és fordítóprogramokat használnának. A QuickC termékeket arra tervezték, hogy hatékony, integrált és mindenek fölött könnyen elsajátítható munkakörnyezetet hozzanak létre a C-ben fejlesztők számára.

A QuickC lehetőségein túlmenően, a QuickC/QuickAssembler fordító felhasználóbarát környezetet nyújt, amelyben szerkesztőprogramot, C fordítót, Makro Assembler, hibakeresőt egyesítettek. A teljes dokumentáció mind kézikönyv, mind online help formájában rendelkezésre áll.

A C 6.0 Professional Development System és a QuickC 2.5 inkrementális fordítója megegyezik. Ugyan-égy áll a nyelv szintaxisokra is. Ezen túlmenően a QuickC-ben a run-time könyvtárak bináris kompatibilitást mutatnak a 6.0-val. Mostantól fogva, a C 6.0-hoz hasonlóan, a QuickC termékek a következő (új) jellemzőkkel rendelkeznek: nagyobb fokú kompatibilitás az ANSI C szabvánnyal; úgynevezett TINY Model a kisebb COM állományok számára; új nyelvi jellemzők a teljesítmény fokozása érdekében; bázispointerek és paraméterátvitel a CPU regiszterekben; kibővített adatelelési és programstruktúra-böngészési funkciók; sokkal rugalmasabb színelőállítás; a felhasználói interfész szintén bármikor megváltoztathatók.

Az angol változatú QuickC 2.5 ára az NSZK-ban 246 márka, a QuickC/QuickAssembler 2.5-é pedig 445. A régióról az új verzióra való becserelés mindkét esetben 112 márkába kerül.

Kell egy jó tanács?

A tavaszi BNV egyik úde színlója volt a nyugati reklám-irodák és tanácsadó cégek megjelenése. Szakembereik nem töltötték unalmasan a vásári napokat. Felkeresték a hazai forgalmazókat, megkérdőzték, mire lenne szükségük, igénylik-e segítségüket közös vállalatok létrehozásában, nyugati országokban folytatandó piackutatásban. Tény: ezen a téren kevés vagy egyáltalán nincs még hazai vállalkozás. *Havass Miklós*, a Számítógépvezérlés és Informatika Intézet igazgatója szerint amint nagyon fontosá vált az európai szintű könyvelés, elszámolás, vagyonbecslés, mindjárt megalakultak a finanszírozási tanácsadó cégek. Így lesz ez az informatikával is: amint a nemzet-

közi szoftverek nagy számban bejönnek és kialakítják azok magyar változatait, továbbá az itthon előállított termékek darabszáma megnő, abban a pillanatban kellő számban és minőségben megalakulnak az „igazi” consulting cégek. Ezt ő a következő három évben várja.

Bagonyi László (Softinvest) szerint sem a szakemberkedő, sem a döntés előtt álló felhasználó részéről nem szabad sajnálni a pénzt a consulting-engineering tevékenységre.

Molnár Péter (Számalk) nem nagyon lelkes. Szerinte idő kell ahhoz, hogy a pénzes vevő rájőjjön arra, érdemes valamilyen szaktanácsadó céghez fordulni, azzal együtt dolgozni, s amíg rájön, hogy ezzel pénzt takaríthat meg, vagyis tanácsot kérni nem felesleges pénzkidobás, nos addig el fog még telni 3-4 év.

Fontos, hogy a szakemberek már egyre többen emlegetik a független szaktanácsadás fontosságát. Reméljük a felhasználók is mihamarabb igénylik, s a kialakuló „igazi” piac „kitermeli” nálunk is ezeket a (többnyire) kisvállalkozásokat.

Agrár adatbázisok

Ösztöri számítógépes teleinformációs szolgálatot vezet be a MŰSZI. Mint *Petrőcz Lajos*tól, a részvénytársaság Informatikai Igazgatóságának vezetőjétől megtudtuk, az MSZIDATA nevű adatbázis szerves része az Országos Információs Infrastruktúra Fejlesztési Programnak (IIF). Tulajdonformák és közigazgatási kategóriák szerint nagyszámú variációban kiszámított, a vállalatgazdálkodást jellemző alapvető mutatószámok és adatok halmaza adja az MSZIDATA információtartamát. Alkalmazásával makroszinten gazdaságpolitikai következtetések, piacpolitikai, befektetési információk nyerhetők. Mikroszintű, vállalati célú alkalmazása pedig a gazdálkodás mély elemzésére ad lehetőséget. *Az adatbázis a mezőgazdasági, élelmiszeripari és erdőgazdasági szakágazatok teljes nagyüzemi körére terjed ki, de célja szerint a magángazdasági szféra állománybavételét is tartalmazni fogja.*

Petrőcz Lajos a földtörvény módosításával kapcsolatban elmondta, készen állnak arra, hogy a Földművelésügyi Minisztériumon belüli rendelkezésre álló, modern adatbázis-kezelőkkel felszerelt korszerű IBM 4361 számítógéprendszerrel a földnyilvántartás és az ingatlanyilvántartás számítógépesítésében is közreműködjenek. Számítanak arra, hogy a tárca vezetése erre igényt tart.

Miután nagygépes szöveges adatbázis-kezelővel (ADS-ISIS) is rendelkeznek, célszerű lenne a tárcát is érintő rendelkezéseket, jogalkotásokat ezzel tárolni. Ezáltal lehetőség adódna a széles körű hozzáférésre és a jogszabály-változások nyomon követésére. A MŰSZI hálózati rendszere e témában is felkészült a tárca vezetését naprakézi információkkal kiszolgálni.

A MŰSZI egyébként Kőbányán a D pavilonban – többek között Mezőhír, Forrás és MSZIDATA rendszerével – mutatkozik be az augusztus utolsó napján kezdődő OMÉK-on.

Új vegyespáros ICL-KFKI Paul Whitwam, az ICL nemzetközi kereskedelmi igazgatója május végi budapesti tartózkodásakor jelentette, hogy Magyarország az angol számítógépgyártó óriásnak jelentős piacává kell, hogy váljék. „Hiszem, hogy rövidesen megállapodást kötünk egy ismert magyar céggel rendszereink teljes szervizére és a különféle kapcsolódó szolgáltatásokra. Ugyanakkor a KFKI-val a lehető legtöbb területen szeretnénk együttműködni, kezdetben leginkább az ICL gépek szoftvertámogatása kérdésében. A KFKI-ban megvan a képesség, hogy az angol programtermékeket a magyar piac igényei szerinti kivételre alakítsa (lokalizálja). Leginkább a DRS 6000 UNIX gépünkre és a szintén ICL 39xx sorozatú számítógéprendszerre írt egyes szoftverek magyarországi honosítására gondolok.” ■

Vírusinvázió? A Foundation Ware amerikai szoftverház véleményét, mely szerint a következő két évben valószínűleg 10 millió PC lesz vírusral fertőzött, arra alapozza, hogy mindig újabb vírusfajták bukkannak fel. 1989-ben a számítógép-kártóvok 10 új változatát fedezték fel, míg 1989 novemberé óta 21 új típust azonosítottak. ■

Közönségsdíj A PC Resource magazin megjelentette 1990. évi szoftver sikerlistáját, amelyet 185 ezres olvasótábor véleménye alapján állított össze. A kategóriagyőztes programcsoportok a következők: Ashton-Tate dBASE IV adatbáziskezelő, Lotus 1-2-3 3.0 táblázatkezelő, Word Perfect 5.1 szövegszerkesztő, Intuit Quicken 3.0 termékelőnyességjavító szoftver. Az abszolút győztes a Central Point Software Inc. PC Tools Deluxe programjának 6.0-ás változata. ■

Kékdobozos amnesztia A Novell legnagyobb OEM partnerének, az amerikai Gateway Communications cégnek már a hazai piacon is népszerű (egyébként teljesen legális) „kékdobozos” NetWare LAN szoftvereire is kiterjesztette az amnesztiát a Walton Kft. (111-9860). Ez azt jelenti, hogy a – csak néhány hónapig tartó – csereakció keretében a korábban jóhiszeműen vásárolt, de nem legális Gateway termékek kedvező áron, jogtiszta korszerűbb verziókra cserélhetők át. ■

COCOM-öldás Az exportellenőrzés jövője címmel rendezett szemináriumot a közelmúltban Bécsben egy amerikai és egy osztrák tanácsadó iroda. Az előadók a július elejével életbe lépett kedvezőbb COCOM-szabályokról szövegezték ki, hogy – köznapi nyelven szólva – csak az a szoftver embargós, amely embargós gépen fut. Így a PC-s programok – tekintve, hogy a COCOM-határ már a 486 vidékén húzódik – szabadon exportálhatók. Hogy egy fontos példát említsünk, előlég felszabadult a NetWare kivétel is. Várjuk a hatást... ■

Nincs megállás A Magyarországon a Microsystem által forgalmazott Wordstar szövegszerkesztő programnak külföldön már a 6.0-ás változata is megjelent. A legfrissebb verzió újdonságai a következők: lézernyomtató támogatása, speciális effektusok, grafikus támogatás, előzetes oldalmegjelenítés stb. A Wordstar 6.0, hasonlóan a korábbi változatokhoz, egyszerű utasításával tűnik ki. ■

A Wingz és a Windows Az amerikai Informix Software cég Wingz nevű grafikus táblázatkezelő csomagja a spreadsheet szoftverek között az első, amelyre bejelentették, támogatni fogja az MS-Windows 3.0 grafikus rendszerkörnyezetet. A Wingz volt egyébként az első a grafikus környezetek lehetőségeinek teljes kihasználásában, megengedve a felhasználónak szövegek, számadatok, grafók és háromdimenziós ábrázolások egy oldalon való egyesítését. Ma pedig a munkaállomások platformján a legnagyobb, leggyorsabb és legokosabb grafikus számológépek. ■

FlotCAD magántervezőknek A Szárnak Cimtrade Kft. (166-8011/205 m.) által forgalmazott FlotCAD háromdimenziós PC-s CAD csomag legújabb változatával építészeti tervezésnél az alapadatból a képernyőn felépített lakás vagy ház adott tónus körbejárható, a 3D-s kép a nézőpontnak megfelelően változik. Ez az új lehetőség főleg a várhatóan nagy számban létrejövő magántervező irodákat érdekelheti. ■

SPP-SZKI együttműködés A bécsi IFABO-n hallottuk: az osztrák SPP cég főleg az SQL adatbázis projektben és az AS/400-as programjai terén az SZKI-vel kíván együttműködni. Termékeiket magyarországi, s azokkal várhatóan az októberi Complainer jelennek meg. Az SPP további tervei között szerepel az Ami Professional csomag magyarországi forgalmazása is. ■

Hísi a piszi Állítólag júliusban megjelenik az Ashton-Tate (AT) dBASE IV adatbázis-kezelőjének régóta várt és jóideje késő első javított változata, az 1.1. Miközben az amerikai szoftverház állandan erősebb, hogy a kód „stabil” és „működőkép”, egyáltalán nem nyilatkozott még annak hibamentességéről. Szakértők inkább hisznek abban, hogy a beígért verzió az AT-fejlesztők szeptemberi konferenciáján jelenik csak meg. ■

Helyreigazítás Előző számunk (Szoftver 1990/6.) 1. oldalán DOS: vissza a jövőbe c. cikkünk azon részében, amely a Recorder makróról ismertette, sajnálatos hiba csúszott az utolsó sorba. A Windows program NSZK-beli ára helyesen 480 DEM. ■

SZOFTVER

A COMPUTERWORLD INFORMATIKA KFT. TAJÉKOZTATÓJA

Kiadja

a Computerworld Informatika Kft.
1072 Budapest, Rákóczi út 16.

Levélcíme: 1536 Budapest, Pf.: 386.

Telefon: 111-7917

Felelős kiadó: Futász Dezső

Felelős szerkesztő: Kovács Attila

Szerkesztő: Bajzsné Mallász Judit,

Fejes Kálmán

Fordító: Ódor Gabriella

Olvasószerkesztő: Budai Tamás

Tervezőszerkesztő: S. Szukás Judit

Szerkesztőségi titkár: Jármí Istvánné

© 1990. Computerworld Informatika Kft.

Nyomás: Volánbusz-Háttér Kft.

Megjelenik évente tizenkétszer,
csak előfizetőknek.

Hírünket a legmegbízhatóbb
forrásokból merítjük és ellenőrizzük.
A köteles gondosságunk ellenére
átvett téves értesüléseikért
felelősséget nem vállalunk.

A Computerworld Informatika Kft. lapjaival, a *Computerworld-Számítás-technikával* és a *Mikrovilággal*, valamint hírleveleivel – a *Quick*-kel, a *compuTREND*-del, a *SZOFTVER*-rel és az *EDITOP*-pal – a világ legnagyobb számítástechnikai kiadójaéhoz, az IDG Communications céghez kapcsolódik, amely harmincnél több országban közel száz folyóiratot jelent meg.

Legfontosabb kiadványai a következők. Egyesült Államok: *Computerworld*, *InfoWorld*, *PC World*, *MacWorld*, *Run*; Franciaország: *Le Monde Informatique*; Japán: *Computerworld Japan*; Kína: *Népköztársaság*; *China Computerworld*; Nagy-Britannia: *PC Business World*; Német Szövetségi Köztársaság: *Run*, *Computerwoche*, *PC Woche*, *PC Welt*; Olaszország: *Computerworld Italia*.

IDG
COMMUNICATIONS

HU ISSN 0238-0439